

**Verkiezingsprogramma
ChristenUnie Velsen
2022-2026**

Samen Recht Doen

in Velsen: Stad van Ontmoeting

Voorwoord

Verkiezingsprogramma van ChristenUnie Velsen "Samen Recht Doen in Velsen: Stad van Ontmoeting".

Terugblik op de achterliggende raadsperiode

In de afgelopen 4 jaar is veel goeds bereikt.

We zijn de periode begonnen met een raadsakkoord, een raadsbreed gedragen document, waarin is vastgelegd wat de gemeenschappelijke doelstellingen zijn van alle partijen in de gemeenteraad van Velsen.

We hadden er moeite mee dat wethouders al werden geselecteerd, op voordracht van een meerderheidscoalitie, voordat er een raadsakkoord lag. We willen hiervoor een proces waarbij de juiste mensen op basis van een profielschets bij de beleidsdoelstellingen worden gezocht. Ondanks deze wijze van totstandkoming hebben we goed met de diverse wethouders kunnen samenwerken op de uiteenlopende dossiers. Soms waren we uiterst kritisch als dat nodig was, maar altijd op zoek naar wat het beste is voor de gemeenschap van Velsen.

Wat is er bereikt

- Op het Kennemerplein is op initiatief van de ChristenUnie de "Boom van Ontmoeting" gekomen. En we hebben ons ingezet voor behoud en uitbreiding van bomen (het Bomenbeleid) in Velsen, om te beginnen op Plein 1945.
- Het Velserspad¹ (een wandelroute door heel Velsen) is gerealiseerd, na motie van de ChristenUnie
- In de woningbouwplannen is vastgelegd dat 30% van de nieuwbouw sociale huur moet zijn. Daarnaast gaan een aantal woningbouwprojecten gerealiseerd worden. Hierbij letten we er ook altijd goed op dat iedereen erover mee kan praten en dat de plannen goed passen in de omgeving.
- Er is ook door ChristenUnie Velsen veel aandacht besteed aan het zorgvuldig formuleren van het nieuwe armoedebeleid voor Velsen. Een beleid waar voor iedereen een vangnet is als dat nodig is, waar ondersteuning is voor kinderen die in armoede dreigen op te groeien en waar meedoen en betaald werken ook écht lonen.
- Veiligheid in huis, in de wijk, op straat: Politie en Handhaving hebben het de afgelopen periode erg zwaar gehad met de corona aanpak. Er is streng opgetreden bij escalatie en ondersteund als dat nodig was.
- ChristenUnie Velsen heeft eraan bijgedragen dat het uitdaagrecht in het participatiebeleid komt.
- Samen met inwoners uit de verschillende wijken is de Visie op Velsen opgesteld
- Het slepende project om het Pieter Vermeulen Museum op te laten gaan in Brak is gestopt, omdat o.a. de ChristenUnie er gezien het gebrek aan voortgang niet meer in geloofde. Nu nog een goede nieuwe plek vinden.
- Er is een Klimaatakkoord opgesteld met bedrijven en instellingen en met de lokale energiecoöperatie worden bewoners geholpen bij het verduurzamen van hun woningen.
- Schoolgebouwen worden duurzame multifunctionele gebouwen en de schoolpleinen worden groener.
- De Zeesluis is zo goed als klaar en er is gestart met de aanleg van de Energiehaven voor aanleg en onderhoud van windparken. City Marketing vestigt aandacht op de veelzijdigheid van Velsen.
- ChristenUnie is altijd positief kritisch op de jaarstukken (begroting en jaarrekening).

1 <https://ijmond.christenunie.nl/k/n6173/news/view/1277481/43799/velserpad-geopend.html>

Corona

Het coronavirus had grote invloed op maatschappij én politiek. Dierbaren overleden door het virus en in de zorg was de werkdruk ongekend hoog. In de maatschappij kwam veel stil te liggen en stopte werk voor velen. Gelukkig waren hiervoor doeltreffende inkomensmaatregelen. We moesten als gemeenteraad opeens digitaal gaan vergaderen en ook participatieprocessen moesten digitaal. Ook zorgde het virus voor veel onrust over de genomen maatregelen. Laten we hopen dat het virus nu achter ons ligt, maar ook voorbereid zijn op nieuwe uitbraken.

Financieel

De gemeentefinanciën hebben het zwaar te verduren gehad. Coronamaatregelen, de wijze waarop de uitkering uit het gemeentefonds wordt berekend, de hoge kosten van de jeugdzorg en WMO en onzekerheden in projecten zorgden en zorgen nog steeds voor tegenvallers en onzekerheid. Als ChristenUnie zijn we er scherp op dat het beleid financieel verantwoord wordt gevoerd, dat bij tegenvallers de inwoners zoveel mogelijk buiten schot blijven. En we spreken de regering aan op voldoende compensatie voor wettelijke taken en het nakomen van toezeggingen.

Bedankt!

Ondanks dat ChristenUnie Velsen een kleine partij is, kunnen we vaak het verschil maken. Op een positieve en opbouwende manier onze inbreng leveren en het verschil maken.

Onze grote dank gaat uit aan Leen de Winter voor twee periodes waarin hij, op zijn eigen markante en integere wijze, invulling heeft gegeven aan het raadslidmaatschap. Daarnaast heeft hij zijn opvolgers voorbereid op hun taak.

We zijn deze periode ook dank verschuldigd aan Elsa Waljaard, die de eerste jaren als steunfractielid heeft meegewerkt, maar ook na haar afscheid als steunfractielid nog altijd zeer betrokken is.

Bedankt Ries de Kogel voor stevige inhoudelijke support op de jaarstukken, die met zijn financiële deskundigheid details en grote lijnen zorgvuldig met ons heeft bewaakt.

Bestuur bedankt voor wijsheid, grote betrokkenheid en deskundige begeleiding.

Leden bedankt voor jullie trouwe ondersteuning en meedenken op allerlei onderwerpen en voor jullie vertrouwen in mij als lijsttrekker.

Stem op de ChristenUnie!

En nu op naar de verkiezingen. Wij laten ons inspireren door de Bijbelse verhalen en onze verbondenheid met Jezus, die midden in het leven stond, niet klaar stond met oordelen, maar juist zoveel van mensen hield dat Hij voor de mensen Zijn leven wilde geven.

De Bijbel is voor ons geen pasklare handleiding, geen partijprogramma.

Het is juist aan óns om de vertaling naar vandaag te maken. We laten ons hierin leiden door de Bijbelse waarden die schepping en mens respecteren: rechtvaardigheid, eerbied voor de schepping, integriteit, betrouwbaarheid, respect en zorg voor jong en oud.

Vanuit deze waarden willen we actief zijn in de politiek.

Geloof u, geloof jij ook in deze waarden, geef dan geloof een stem!

Frank Cornet

Lijsttrekker ChristenUnie Velsen

Boom van Ontmoeting

Op initiatief van ChristenUnie Velsen is door de Gemeente Velsen op het Kennemerplein in IJmuiden een boom met bankjes geplaatst, als een plek van ontmoeting. Sara van der Toorn-Mohi schreef hiervoor een heel persoonlijk gedicht, waarvan de eerste regels in de bankjes gegraveerd staan. In een paar jaar zal deze boom uitgroeien tot een centraal icoon in IJmuiden.

Boom van Ontmoeting

In de schaduw van deze boom,
ontmoet ik jou

Hij strekt zijn takken breed over ons uit
en zijn wortels diep onder ons

Hij is hier geworteld
en daarom maakt hij een plek voor ons
zodat jij en ik elkaar zullen ontmoeten

Jij bent anders dan ik
we lopen vaak langs elkaar heen

maar onder de schaduw van deze boom
laat ik jou in mijn wereld toe
en stap ik in de jouwe

dan hoor ik jou
dan zie je mij

we zijn anders
en toch lijken we op elkaar

onder de schaduw van deze boom
verbind ik mij
met jou

We horen bij elkaar

Sara van der Toorn-Mohi

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Boom van Ontmoeting	3
Boom van Ontmoeting	3
Inhoudsopgave	4
Inleiding	6
Een samenleving met toekomst	6
Samen Recht Doen	6
Geef geloof een stem.....	8
Hoofdstuk 1 Duurzame en gezonde economie	9
1.1 Duurzame werkgelegenheid.....	9
1.2 Recreatie en toerisme	10
1.3 Bloeiende wijkkernen	10
1.4 Waardering van voedsel	10
1.5 Gezonde agrarische sector en visserij	11
Hoofdstuk 2 Energie, klimaat en milieu	12
2.1 Betaalbare en klimaatvriendelijke energie en warmte	12
2.2 Vermindering afval en hergebruik grondstoffen.....	13
2.3 Klimaatadaptatie en Natuurbeleid	14
Hoofdstuk 3 Meedoen op de arbeidsmarkt	16
3.1 Aan het werk	16
3.2 Armoede en preventie	18
Hoofdstuk 4 Gezin, jeugd en onderwijs	20
4.1 Ondersteuning van kinderen en jongeren	20
4.2 Onderwijs.....	22
Hoofdstuk 5 Zorgen voor elkaar	24
5.1 Volksgezondheid	24
5.2 Zorg voor inwoners in kwetsbare situaties	25
5.3 Mantelzorgers	26
5.4 Vrijwilligers.....	26
5.5 Iedereen telt mee en doet mee.....	26
5.6 Langer zelfstandig.....	27
5.7 Ouderen	27
5.8 Verslaving	28
5.9 Opvangvoorzieningen voor dak- en thuislozen	28

5.10 Zorg voor vluchtelingen	29
Hoofdstuk 6 Wonen en ruimte	30
6.1 Wonen	30
6.2 Ruimte	33
Hoofdstuk 7 Mobiliteit.....	37
7.1 Voetgangers	37
7.2 Fiets.....	37
7.3 Openbaar vervoer	38
7.4 Parkeren	39
7.5 Verkeersveiligheid	40
7.6 Automobilititeit, brommers en scooters	40
Hoofdstuk 8 Kunst, cultuur en sport.....	41
8.1 Kunst en cultuur	41
8.2 Sport.....	43
Hoofdstuk 9 Veiligheid in Velsen	45
9.1 Een veilige samenleving	45
9.2 Drugs en drank.....	46
9.3 Prostitutie.....	47
9.4 Mensenhandel en uitbuiting	47
9.5 Ondernijning: verwevenheid tussen boven- en onderwereld	47
9.6 Kindermishandeling en huiselijk geweld	48
9.7 Radicalisering	48
Hoofdstuk 10 Betrouwbare overheid	49
10.1 Vertrouwen.....	49
10.2 Duurzame Ontwikkelingsdoelen.....	49
10.3 De gemeente, dat zijn we samen	50
10.4 Gemeentefinanciën	53

Inleiding

ChristenUnie, partij in de samenleving

Deze verkiezingen gaan over mensen. Over jou en over mij. Over onze ouders, onze kinderen, onze burens, de leerkracht op de school, onze werkgever en onze werknemers. Ze gaan over ons en de manier van samenleven in Velsen.

Een samenleving met toekomst

Nog steeds voelen we de gevolgen van de coronacrisis. Veel inwoners ervaren nog dagelijks de fysieke impact van COVID-19. Economisch zijn er grote klappen gevallen en de maatregelen hebben bij jong en oud sociale en psychologische sporen achtergelaten.

De polarisatie is toegenomen. We konden elkaar niet ontmoeten en elkaars mening nuanceren. Ook in Velsen is er soms teleurstelling in de samenleving en in de overheid. Mensen voelen zich niet begrepen, niet gezien en soms zelfs helemaal klemgezet. In onze samenleving zijn normen en waarden niet vanzelfsprekend meer.

De ChristenUnie is zich van deze dingen bewust en ziet dat de manier waarop we met elkaar de samenleving vormgeven ter discussie staat.

De hervormingen van het zorgstelsel zijn ingrijpend geweest en dreunen in financiële zin nog na. Gelukkig zien we dat in Velsen, dankzij de samenwerking in Kennemerland/IJmond en persoonlijke aandacht, er bijna niemand tussen wal en schip valt. Wij zetten in op de eigen kracht maar zeker ook op het versterken en inzetten van de netwerken van gezinnen. We zien dat, als het erop aankomt, we in Velsen oog voor elkaar hebben. Dat we in staat zijn om elkaar op creatieve manieren te vinden en elkaar te helpen. Wij zijn ervan overtuigd dat het meer dan ooit belangrijk is om te geloven in en te werken aan een gemeente waar het niet meer gaat om 'ik' maar steeds meer om 'wij'.

In de woonkernen van Velsen, te weten Santpoort-Noord, Santpoort-Zuid, Velsbroek, Velsen-Noord, Velsen-Zuid, IJmuiden en Driehuis gaat er veel goed. Een (ondanks corona) gezonde werkgelegenheid, vrijwilligers zijn overal actief, er is goede zorg en dienstverlening door de gemeente en we hebben volhardende ondernemers die de economie op gang houden. Daarom gaan wij met dit programma van hoop de komende verkiezingen in.

Samen Recht Doen

De plannen in dit verkiezingsprogramma laten zien dat de ChristenUnie wil bouwen aan een samenleving waarin we Samen Recht Doen: aan elke inwoner die bijdraagt aan de samenleving en aan iedereen die een helpende hand nodig heeft. Recht doen aan de schepping, recht doen aan woningzoekenden en recht doen aan de waardevolle lokale economie.

Wij investeren in zorg voor elkaar, in een overheid die bondgenoot is van de inwoners van Velsen, in een duurzame economie en in keuzes die goed zijn voor Gods schepping.

Samen - omdat het onderstreept dat niemand het alleen hoeft te doen. Maar ook omdat de overheid pas goed functioneert als zij het samen doet met inwoners.

Recht - omdat ieder mens voor God telt. En omdat we willen strijden tegen onrecht.

Doen - omdat onze woorden pas inhoud krijgen als we ook in beweging komen. En omdat het nu nodig is om de daad bij het woord te voegen.

In hoofdlijnen vatten we dit als volgt samen:

- **Ontmoeten:** Buurthuizen, sportverenigingen, parken, beweegpleinen en bankjes zijn plekken om elkaar te ontmoeten, samen te genieten en elkaar te ondersteunen waar nodig. Openbare toiletten zijn hierbij zeer wenselijk.
- **Wonen:** Prettig wonen vraagt betaalbaarheid, gezondheid, duurzaamheid, veiligheid en voorzieningen die (ook voor ouderen) goed bereikbaar zijn. Er worden meer goedkope (sociale) en middeldure huurwoningen (€ 750 tot € 1.000), betaalbare koopwoningen (tot € 400.000) en seniorenwoningen gebouwd. Zo moet het voor starters uit de eigen gemeente mogelijk zijn om door nieuwbouw en doorstromen aan een betaalbare woning te komen. Wat ons betreft krijgen Velsenaren voorrang en komt er een zelfbewoningsplicht. Groen wordt gespaard.
- **Zorgen voor:** Aandacht voor gezinnen met één aanspreekpunt als er hulp nodig is. Lessen op scholen over gezondheid, veiligheid en omzien naar elkaar (jong en oud) en het milieu.
- **Veiligheid in huis, in de wijk, op straat:** Goed systeem van elkaar waarschuwen en de wijkagent weer op straat en goed bereikbaar. Straten zijn voldoende verlicht, duidelijk ingericht en in woongebieden is de maximumsnelheid 30 km/uur. Jongeren krijgen eigen ontmoetingsplekken en zinvolle tijdsbesteding.
- **Gehoord en gezien worden:** Inwoners zien en horen veel en hebben goede ideeën en opmerkingen. Inwoners en gemeente werken samen om te komen tot goede oplossingen en besluiten.
- **Wijken en wijkambassadeur:** We wonen in heel verschillende wijken met hun eigen accenten. Deze wijken versterken we met een wijkambassadeur die de verbinding is tussen gemeente, corporaties, (sociale) wijkteams, scholen, politie en handhavers, verenigingen en inwoners. Met elkaar pakken we bijvoorbeeld de problemen van zwerfafval aan en maken we de woningen duurzaam.
- **Kunst en Cultuur** zijn belangrijk voor elke stad. Creatieve ideeën en initiatieven moeten ruimte krijgen, met betrouwbaar financieel beleid en letterlijk ruimte voor ontwikkelingen. Het Pieter Vermeulen Museum blijft in Velsen bestaan. Voor verenigingen komt er (mogelijk in combinatie met de Stadsschouwburg) weer een betaalbare vlakkevloerzaal, zoals we die hadden in het Witte Theater.
- **Duurzaam:** Isolatie van woningen en verlaging van gebruik van aardgas. Bedrijven, schepen en auto's dragen bij aan een schoner milieu. (Snel)fietsroutes worden verbeterd en voor elektrische fietsen en auto's wordt het aantal laadpalen sterk uitgebreid. En er wordt collectief duurzame energie opgewekt. Walstroom wordt zo spoedig mogelijk gerealiseerd voor DFDS en Cruisevaart.
- **ChristenUnie Velsen** wil een bloeiende economie waar circulair denken en duurzaamheid centraal staan. Het winkelaanbod incl. de horeca is belangrijk voor de leefbaarheid binnen de wijken. Ondernemers, industrie, scholen en gemeente werken samen om werkplaatsen te creëren voor scholieren, statushouders, werklozen. Er komen creatieve broedplekken voor startups en ondernemers.
- **Betrouwbaar:** Afspraken die we in de gemeente maken komen we na en het financieel beleid is transparant en solide.

Geef geloof een stem

Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei.
(Jeremia 29:7)

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd laten wij ons als christelijke partij inspireren door de Bijbel. In de Bijbel gaat het over mensen, over samenleven en ook over de overheid. De Bijbel heeft een bevrijdende boodschap die hoop geeft. Wij geloven daarom dat christelijke uitgangspunten in de politiek relevant zijn voor Velsen.

De ChristenUnie is een landelijke, christelijke netwerkpartij. Dat biedt stabiliteit. Onze lokale standpunten zijn niet zomaar opgeschreven maar gebaseerd op onze christelijke uitgangspunten. Tegelijk biedt het feit dat de ChristenUnie actief is op alle niveaus van het openbaar bestuur uitstekende mogelijkheden om af te stemmen en om lokale zaken provinciaal of landelijk aan de orde te stellen (en andersom).

De ChristenUnie is een partij *van* christenen *voor* alle mensen. Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor Velsen.

Doe met ons mee!

Verkiezingsprogramma ChristenUnie Velsen 2022-2026

Opgesteld door Frank Cornet en Leen de Winter met medewerking van Tim Karreman, Fred Oudemast, Job Rosenhart, Benjamin Pel, Els Steenstra-Toussaint, Arnout Vos, Elsa Waljaard en Ries de Kogel.

Vastgesteld in de Algemene Leden Vergadering van ChristenUnie IJmond d.d. 15 november 2021.

Hoofdstuk 1 Duurzame en gezonde economie

1.1 Duurzame werkgelegenheid

ChristenUnie Velsen staat voor een economie die er is voor mensen in plaats van andersom. De economie draait niet alleen om groei en consumeren, maar ook om de kwaliteit van leven. Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, als werken en vrije tijd in balans zijn, als groei groen is en grenzen kent.

De lokale overheid speelt, samen met kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere overheden, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de (regionale) circulaire economie. Het MKB is onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie, voor ontwikkelingen van producten en voor de leefbaarheid.

- **ChristenUnie ondersteunt de Techport ambitie** om in 2030 dé excellente economische regio van de Nederlandse maak- en onderhoudsindustrie te zijn. Gemeente, onderwijs en bedrijfsleven werken samen aan een gezonde arbeidsmarkt, een actueel en uitdagend opleidingsaanbod (zowel praktisch als theoretisch) en aan voldoende talent.
- IJmuiden wordt door de centrale ligging, de Energiehaven, de combinatie met staalproductie en de aanwezigheid van veel maak- en onderhoudskennis de belangrijkste haven voor off-shore wind.
- **De uitstoot van Tata moet fors omlaag** voor de gezondheid van de omwonenden en CO2 uitstoot moet omlaag om onze lokale en nationale klimaatdoelstellingen te realiseren. Regelgeving en besluitvorming ligt op landelijk en provinciaal niveau, maar de gemeente Velsen zet zich in om de belangen van inwoners én werknemers maximaal te behartigen.
- De ChristenUnie wil dat in de nieuwe ambities duurzaamheid op alle gebieden leidend is. Zo moet in de haven walstroom gestimuleerd worden voor ferry- en cruiseschepen.
- Gemeentelijke inkoop doen we in Velsen zoveel mogelijk lokaal of regionaal (MKB vriendelijk aanbesteden).
- Bevorderen van innovatie in het MKB. Toekomstbestendige (familie) bedrijven moeten voortdurend doorontwikkelen. De gemeente ondersteunt daarin, bijvoorbeeld via (het stimuleren van onderlinge) kennisdeling/kenniskringen.
- Sociale ondernemers² krijgen een grotere kans bij aanbestedingen en overheidsinkoop; bij alle aanbestedingen is social return een voorwaarde.
- ZZP-ers in Velsen worden begeleid en praktisch ondersteund, bijvoorbeeld door één gemeentelijk aanspreekpunt voor ondernemers en flex-plekken in publieke ruimten open te stellen voor startups.

Duurzame bedrijven en duurzame bedrijventerreinen

De bedrijventerreinen in Velsen zijn een visitekaartje van de gemeente. Het zijn de plaatsen waar geld verdiend wordt, ondernemers elkaar ontmoeten en banen worden gecreëerd, maar ook plaatsen waar inwoners de hele dag verblijven om te werken.

- ChristenUnie Velsen is trots op de ondernemers die in het havengebied IJmuiden samenwerken met de gemeente en Zeehaven IJmuiden in de Bedrijven Investeringszone (BIZ). Binnen het havengebied wordt door ondernemers gezamenlijk geïnvesteerd in de kwaliteitsverbetering van hun bedrijfsomgeving om het gebied schoon, heel en veilig te

² <https://www.social-enterprise.nl/over-sociaal-ondernemen>

maken en te houden. Het betreft de eerste Nederlandse Bedrijven Investeringszone in een havengebied.

- ◉ **Maak wijken en bedrijventerreinen aantrekkelijker door groene ruimtes toe te voegen zodat er gesport en gewandeld kan worden.**
- ◉ De ChristenUnie wil dat de gemeente samen met de ondernemers inzet op energiebesparing bij bedrijven en opwekking van duurzame energie. Maak samen duidelijke doelen voor energiebesparing. Stimuleer de circulaire economie door kenniskringen die zich richten op het besparen van grondstoffen en energie en het gebruik maken van elkaars warmte of energie.
- ◉ De ChristenUnie is tegen 'verdozing' van het buitengebied. We verzetten ons tegen de bouw van distributiecentra in ons groene gebied.

1.2 Recreatie en toerisme

Ontspannen dichtbij huis. De coronacrisis heeft geleerd dat we hierin nog meer moeten investeren. Samen met recreatie- en toeristische ondernemers maakt de gemeente een plan met als doel het stimuleren en uitbreiden van verblijfsrecreatie in en rond Velsen.

- ◉ **Citymarketing draagt bij aan de trots en eigenwaarde van de inwoners van Velsen.** Citymarketing zet Velsen op de kaart als aantrekkelijke gemeente voor kleinschalig toerisme en duurzame bedrijvigheid.
- ◉ Naast de ontsluiting van onze toeristische trekpleisters gaan we inzetten op een optimale ontsluiting van fiets- en loopverbindingen, voor zowel recreatie als het woon-werk verkeer.
- ◉ Inzet op gebiedspromotie (stad, dorp of gebied), samen met inwoners en lokale ondernemers via Citymarketing.

1.3 Bloeiende wijkkernen

De detailhandel verandert van aard en structuur. Hierop moeten we de komende periode inspelen. De ChristenUnie let hierbij op de leefbaarheid van de kernen en op sociale veiligheid in en rond winkelgebieden.

- ◉ ChristenUnie wil dat er op de Lange Nieuwstraat aan beide zijden winkels komen.
- ◉ Om het winkelgebied in IJmuiden meer te concentreren, en de leefbaarheid van het centrum te bevorderen, gaan we winkelbestemmingen zo nodig wijzigen in woonbestemmingen.
- ◉ Door een (gezamenlijke) aanpak van winkelcriminaliteit en een goed winkellocatiebeleid wordt de positie van (kleine) winkeliers verbeterd.
- ◉ De ChristenUnie zet zich in voor optimaal onderhoud en de uitstraling van de openbare ruimte in de binnenstad en winkelcentra. Toegankelijkheid voor mensen met een beperking is een belangrijk punt van aandacht hierbij.
- ◉ In de dorpskernen van Velsen-Noord, Santpoort, Driehuis, Velsbroek en in kernen van IJmuiden zetten we in op het behoud van voorzieningen. De winkelcentra zijn erg belangrijk voor de leefbaarheid en sociale contacten. We gaan hier creatief mee om, bijvoorbeeld door het combineren van functies. De dorpskernen blijven zo aantrekkelijk voor de detailhandel en hun publiek.

1.4 Waardering van voedsel

Het is belangrijk om te weten waar ons eten vandaan komt. Daarbij is een betere verbinding tussen stad en platteland, tussen boer en burger van belang. Ook de lokale overheid kan een andere eetcultuur bevorderen door bij te dragen aan meer lokale, biologische en gezondere producten en

voedselketens. Stadslandbouw is daarom een goed idee. Het verlevendigt onze gemeente, brengt onze voedselproductie dichterbij huis en maakt de openbare ruimte groener en leefbaarder.

- Verbinding tussen school, voedsel en natuur. Elke basisschoolklas krijgt de gelegenheid om een (circulaire) boerderij (zoals Zorgvrij) te bezoeken, een schooltuin aan te leggen of een excursie naar een natuurgebied te maken. Dit kan behulpzaam zijn bij het onderwijs over duurzaamheid en klimaatverandering in het algemeen en specifieke onderwerpen als vegetarisme en recycling.
- De komende periode wil de ChristenUnie dat de gemeente samen met boeren, visserij, voedselproducenten en de (super)markten consistent inzet op het promoten van het eten van lokale producten (zoals bijvoorbeeld Noordzeevis uit IJmuiden).
- **De gemeente Velsen stelt aan groepen inwoners stukjes grond (bijv. tijdelijk braakliggende landjes) beschikbaar om een (tijdelijke) moestuin, buurttuin, tiny food-forest of stadsakker te beginnen.**
- Goede voorbeelden door de gemeentelijke inkoop: 100% duurzaam en zo lokaal mogelijk.

1.5 Gezonde agrarische sector en visserij

Boeren, tuinders en vissers, werken aan goed en gezond voedsel. Ze zijn van invloed op het ecosysteem. Een toekomstbestendige bedrijfsvoering heeft een gezonde economische basis, is innovatief, gaat zorgvuldig om met bodem, grondstoffen en energie, en produceert in balans met dier en leefomgeving. Jonge ondernemers verdienen een goede toekomst.

Met name kleinere visserijbedrijven voelen zich in hun voortbestaan bedreigd. De ChristenUnie ziet een toekomst voor vissers in Nederland en wil inzetten op verdere innovatie en verduurzaming.

- Bij het opstellen van een visie op het buitengebied wil de ChristenUnie inzetten op een toekomstbestendige agrarische sector. Kernwoorden: Kringlooplandbouw, lokale voedselketens en de boer als medebeheerder van de openbare ruimte en natuur.
- Landbouw- en visserijondernemingen krijgen de ruimte voor een moderne bedrijfsvoering door investeringen mogelijk te maken, voor zover deze een bijdrage leveren aan duurzaamheid, dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en landschap.
- De gemeente Velsen zet in op het aantrekken van EU-subsidies voor innovatie en duurzaamheid en kan dit mede bereiken door intensief contact te onderhouden met Den Haag en Brussel.
- Bij de aanleg van kabels, windmolens en energievoorzieningen moet de gemeente ook de belangen van de vissers behartigen.
- De gemeente is medeverantwoordelijk voor de bescherming van alle dieren binnen haar gemeentegrenzen, voor huisdieren, landbouwdieren en in het wild levende dieren. Dierenwelzijn en het recht van dieren om te leven naar hun aard moeten integraal onderdeel zijn van het beleid. Om dierenleed te voorkomen en te bestrijden, is het belangrijk dat bij elke beslissing van de gemeente waarbij dieren een rol spelen, ook de belangen van dieren serieus worden meegewogen.
- Om identificatie van (zwerf)dieren te vergemakkelijken stimuleert de gemeente het chippen van katten en honden.

Hoofdstuk 2 Energie, klimaat en milieu

Mensen zijn onderdeel van Gods prachtige schepping. We laden ons op in de mooie duin- en akkerlandschappen en genieten van de wonderlijke schoonheid van bloemen, bomen, insecten en andere dieren. De ChristenUnie wil daarom een groene, schone en duurzame economie.

Wij willen een sterke vermindering van het gebruik van olie, aardgas en kolen en ruim baan maken voor schone energie. Energiebesparing in de industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit moet stevig worden doorgezet. Grondstoffen uit afval willen wij terugwinnen en hergebruiken. Wij kiezen voor de bescherming van waardevolle natuur en een verantwoorde omgang met ruimte en landschap in en om Velsen. De plannen hiervoor maken we in samenspel met onze inwoners.

2.1 Betaalbare en klimaatvriendelijke energie en warmte

De ChristenUnie wil zoveel mogelijk lokaal opgewekte hernieuwbare energie en warmte.

De gemeente zorgt er voor dat het doel haalbaar en betaalbaar is en iedereen de overstap mee kan maken.

- Energiecoöperaties hebben een belangrijke rol in de opgave waar de gemeente voor staat door voorlichting, begeleiding, energiecoaches, isolatieacties, inkoopacties zonnepanelen, subsidie advies en collectieve projecten voor zonnestroom en windenergie. We willen dat het gemeentebestuur met coöperaties samenwerkt en deze als het nodig is praktisch en financieel ondersteunt.
- Participatie betreft omwonenden bij plannen voor energieopwekking, zoals zonne-energie en windmolens, en dat zij (ook financieel) kunnen profiteren van de voordelen. Participatie zorgt ervoor dat lusten en lasten eerlijker worden verdeeld door een "gebied gebonden bijdrage" voor de wijk of buurt of aandeelhouderschap van inwoners. Belangrijk is dat dit voor iedereen in Velsen bereikbaar is (dus ook voor inwoners met een kleinere portemonnee).

Afscheid nemen van aardgas

Bij nieuwbouw is aardgas-loos bouwen inmiddels de norm. De doelstelling is dat Nederland in 2050 geen aardgas meer gebruikt. Dit betekent nogal wat voor een eigenaar van een bestaande woning.

- Gemeente Velsen maakt met de inwoners plannen per wijk voor stoppen of verminderen van gebruik van aardgas. Hierin staat wat per type woning de beste aanpak is (bijvoorbeeld warmtepompen, een warmtenet of wachten op groen gas of waterstof).
- De plannen zijn afgestemd op de beschikbare capaciteit van het stroomnetwerk.
- **Verwarming van woonwijken met een warmtenet.** De ChristenUnie wil de potentie van geo-, aqua- en riothermie benutten en steeds minder afhankelijk zijn van aardgas.
- **Bescherming afnemers warmtenet en keuzevrijheid**
 - duidelijke afspraken over de rol van betrokken publieke, private partijen en gemeente
 - een (gelijk) speelveld voor warmteleveranciers
 - transparantie over de kosten en de baten
 - ruimte voor publieke investeringen in warmtenetten, voor participatie en zeggenschap vanuit de buurt en voor coöperatieve modellen van warmtenetten
- **De gemeente voorkomt energiearmoede en ondersteunt minima in Velsen bij het verduurzamen van hun woning en het bewust omgaan met energie en warmte.**
- Met woningcorporaties spreken we af dat alle sociale huurwoningen energiezuinig worden, waarbij de woonlasten (totaal van huur, service- en energiekosten) gelijk blijven.

- De gemeente geeft aan welke subsidies of manieren van financiering beschikbaar zijn.
- De ChristenUnie ziet de rol van de gemeente in het faciliteren van duurzaamheidsfondsen en duurzaamheidsleningen en wil aansluiting bij de gemeentelijke verduurzamingsregeling.

Zie voor meer over duurzame woningen ook hoofdstuk 6: Wonen en ruimte

Meer wind- en zonne-energie

De ChristenUnie vindt het belangrijk zorgvuldig met zonne-energie projecten om te gaan. Eerst moet de gemeente zich richten op het plaatsen van zonnepanelen op de grote lege daken van gebouwcomplexen in Velsen, waaronder gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed en particuliere woningen, maar ook corporatiebezit en VVE's. Zonne-parken op het land zal de ChristenUnie kritisch beoordelen.

- De gemeente Velsen geeft het goede voorbeeld met zonnedaken, energiebesparing en zuinige verlichting.
- Voor grootschalige zon- en windprogramma's hanteert de gemeente ook sociaal-maatschappelijke kaders (inspraak, participatie, welke gebieden eerst) met aandacht voor:
 - Actieve betrokkenheid van omwonenden, grondeigenaren en overige belanghebbenden
 - Minimaal 50% lokaal eigendom
 - Zorgvuldige integratie in het landschap (meervoudig ruimtegebruik)
 - De gemeente Velsen hanteert de principes van de Gedragscode Zon op Land³
 - De gemeente Velsen gebruikt de Zonneladder⁴ als objectief instrument
- Gemeente Velsen vereist bij nieuwbouw opwekking van zonne-energie op daken en in gevels, en bij nieuwbouw van bedrijfspanden tevens laadmogelijkheden voor elektrische auto's.

Energiebesparing industrie

De ChristenUnie ondersteunt het Lokaal Klimaatakkoord, waarin de gemeente de lokale industrie en ondernemers uitdaagt om samen energie te besparen en uitstoot te verminderen. Binnen Velsen zijn een aantal bedrijven die zeer duurzaam werken en een voorbeeld zijn voor andere bedrijven.

- Duurzaamheid pakt de gemeente Velsen integraal aan en wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen (duurzaamheidstoets).
- De gemeente koopt energie volledig duurzaam in: 100% schone energie uit Nederland.
- In de Bedrijveninvesteringszones (BIZ) worden collectieve duurzaamheidsmaatregelen gerealiseerd.

2.2 Vermindering afval en hergebruik grondstoffen

De normen voor afvalscheiding worden steeds strenger. In 2025 mag er nog 30 kilo restafval per persoon per jaar zijn. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. De ChristenUnie wil afval zien als grondstof. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld bij de bron, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik.

- Hergebruik via kringloopwinkels, repaircafé's en afvalbrengrstations wordt gepromoot.

3 <https://www.klimaatakkoord.nl/documenten/publicaties/2019/11/13/gedragscode-zon-op-land>

4 https://www.natuurenmilieufederaties.nl/friksbeheer/wp-content/uploads/2019/01/De-constructieve-zonneladder_NMFs.pdf

- In Velsen kennen we geen afval meer, alleen maar grondstoffen. Het afvalbrengrstation is dé plek waar grondstoffen een nieuw leven kunnen krijgen.
- Afval scheiden is de norm.
- Het centraal (in de wijken) inleveren van restafval is een goede manier om afval te scheiden. Hierbij wel aandacht voor gezinnen (luiers), ouderen en mensen met een beperking en mensen die wonen in hoogbouw.
- **Het tegengaan van zwerfafval heeft prioriteit; liever preventie en handhaven, dan achteraf opruimen.**
- De gemeente Velsen stimuleert ook scholen en maatschappelijke organisaties om afval te scheiden en faciliteert hen hierin zoveel mogelijk.
- Er wordt meegedaan aan landelijke bewustwordingsacties rond het voorkomen en hergebruiken van afval, zwerfvuil en compost.
- Bij aanbesteding neemt de gemeente op dat grondstoffen aan het eind van de levenscyclus eenvoudig te scheiden en herbruikbaar moeten zijn.
- Gezamenlijke aanpak van circulaire economie met lokale branche- en ondernemersverenigingen (bijv. voor het uitwisselen van lokale reststromen).

2.3 Klimaatadaptatie en Natuurbeleid

Vergroening stedelijk gebied en schone lucht

Natuur is goed voor de mens. De komende periode behouden en breiden we daarom groen uit in Velsen en vervangen we zoveel mogelijk bestrating door groen(stroken). Verdichting en vergroening moeten hand in hand gaan om hittestress te verminderen, biodiversiteit in de stad te vergroten en bij te dragen aan schonere lucht en betere leefbaarheid. We ondersteunen particuliere initiatieven die daaraan bijdragen.

- Op 13 januari 2020 tekende Velsen het landelijke Schone Lucht akkoord. ChristenUnie zal bewaken dat de gemeente er alles aan doet om de ambities uit dit akkoord te realiseren.
- De gemeente oefent maximale invloed uit op provincie, rijk en bedrijven t.a.v. normstelling, vergunningverlening en handhaving op het gebied van de verschillende vormen van luchtvervuiling in de regio (metaalindustrie, luchtvaart, scheepvaart, verkeer, houtkachels)
- ChristenUnie wenst dat de gemeente doorlopend onderzoek uitvoert of laat uitvoeren naar bronnen en neerslag van schadelijke stoffen in de lucht. De resultaten van dit onderzoek worden publiek gedeeld.
- De ChristenUnie pleit voor goede voorlichting (campagne) over het stoken van hout en over het nut van houtrookfilters.

Biodiversiteit.

De biodiversiteit (soortenrijkdom) neemt schrikbarend af. Doel is om de biodiversiteit en natuurrijkdom te versterken. Dit doen we in Velsen door:

- **Vergroening van het stedelijk gebied** (met gebruikmaking van inheemse soorten)
- Natuurvriendelijke maatregelen bij plagen
- Gemeentegrond alleen te verpachten onder strikte duurzaamheidsvoorwaarden gericht op behoud of versterking van de biodiversiteit
- Een maai-beleid dat rekening houdt met biodiversiteit (bijv. Maai-Mei-Niet en Sinusmaaien)

Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' raakt ook Velsen. Door versteende gebieden en de toename van extreme buien ontstaat steeds vaker overlast en schade. De extremen merken we ook in lange droge, hete periodes.

In het Groenstructuurplan⁵ heeft de gemeente hiervoor een strategie ontwikkeld. Er moet een plan komen waarin de gemeente en het waterschap het watersysteem als één systeem beschouwt, los van de verschillende verantwoordelijkheden. Waterschappen kunnen meer binnenstedelijk investeren dan ze tot nu toe doen, immers het merendeel van hun inkomsten komt uit de bebouwde omgeving. Vervolgens kan met dit plan de samenwerking worden gezocht met de provincie en het Deltaprogramma⁶, om de noodzakelijke financiering van de projecten rond te krijgen.

- ChristenUnie steunt het Groenstructuurplan met daarin o.a. de maatregelen voor klimaatadaptatie.
- Inwoners hebben een belangrijke rol als het gaat om waterberging. De gemeente werkt aan bewustwording op dit punt, bijvoorbeeld door een publiekscampagne in samenwerking met de tuincentra etc.
- Er wordt zoveel mogelijk ingezet op een aparte afvoer en gebruik van regenwater.
- De komende raadsperiode zetten we in op de aanpak van achterstallig rioolonderhoud.
- De gemeente stimuleert de aanleg van groene daken en geeft zelf het goede voorbeeld. Daarmee werken we in Velsen aan meerdere doelstellingen tegelijk: waterberging, verkoeling, biodiversiteit en zonnepanelen leveren meer rendement.

⁵ <https://www.velsen.nl/sites/default/files/Groenstructuurplan-Gemeente-Velsen-2019---Deel-A---kleine-versie.pdf>

⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/deltaprogramma>

Hoofstuk 3 Meedoen op de arbeidsmarkt

Waar staat de ChristenUnie voor?

Het hebben van werk is belangrijk. Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen en waar je contacten kunt aangaan met anderen. Helaas telt Velsen momenteel ca 800⁷ werkzoekenden.

Veel mensen hebben de afgelopen periode een beroep moeten doen op de steunmaatregelen van het rijk. Mensen met een eigen zaak of ZZP-ers. Het is belangrijk dat zij hun beroep weer op kunnen pakken en uit hun bedrijf weer een inkomen kunnen halen.

In onze gemeente hebben bijna 10.000 mensen een voorziening in het sociaal domein (bijstand/participatiewet). Het is goed dat we veel regelingen hebben om deel blijven nemen aan de samenleving, en om een fatsoenlijk inkomen te hebben. Er zijn daarnaast te veel mensen die ondanks een baan dichtbij, of onder de armoedegrens leven. Ook het langdurig gebruik maken van regelingen maakt dat mensen steeds verder wegzakken in structurele armoede. De ChristenUnie vindt dat niemand in Velsen aan zijn of haar lot mag worden overgelaten.

- De ChristenUnie in Velsen zet zich in voor een bijstandsbeleid vanuit vertrouwen en de menselijke maat waar mensen een fatsoenlijk inkomen hebben en zelf regie houden over hun leven.
- De ChristenUnie zet zich in voor positief bijstandsbeleid waarin mensen ondersteund worden om een bijdrage te leveren aan de buurt en gemeente waar ze wonen.
- De gemeente staat dicht bij haar inwoners en helpt bij het herstellen van een fout. We bestempelen mensen niet zomaar als fraudeur. Bij bewust misbruik, fraude of werkweigering stellen we duidelijk een grens en is er geen recht meer op uitkering.
- In Velsen zijn we alert op arbeidsdiscriminatie op welke grond dan ook. De gemeente zelf moet ook oog hebben voor ongelijkheid in eigen beleid.

3.1 Aan het werk

De arbeidsmarkt is constant aan het veranderen. Naast vaste contracten bij bedrijven, beginnen steeds meer mensen voor zichzelf als ZZP-er.

De technologische ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Nieuwe beroepen komen op en mensen die al lang in een bedrijf werken, zullen vaker moeten worden bij- of omgeschoold.

- De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op zowel de korte en middellange termijn.
- De gemeente Velsen stimuleert vestigingsbeleid voor bedrijven waarvan de werkgelegenheid aansluit bij de plaatselijke behoefte/scholing.

De ChristenUnie ziet graag dat overheid, onderwijs en ondernemers samen optrekken om mensen aangehaakt te houden in deze ontwikkelingen. Er zijn positieve resultaten van mentorprojecten, JobHulpMaatjes, meester-gezel-constructies en coaching trajecten, waarbij vrijwilligers werkzoekenden ondersteunen of waarbij ondernemers als een mentor startende ZZP-ers op weg helpen.

⁷ <https://velsen.incijfers.nl/dashboard/sociale-zekerheid>

Voor mensen met een beperking moet het vanzelfsprekend zijn dat ook zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten, of dat nou betaald, of via vrijwilligerswerk is. De gemeente geeft hier via IJmond Werkt zelf het goede voorbeeld in, en maakt bedrijven enthousiast hiervoor, ook door ze te ontzorgen.

De ChristenUnie vindt het belangrijk te benadrukken dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of op een andere manier participeren in de samenleving kan, zeker voor het welbevinden van iemand, heel waardevol zijn.

De rol van het SW-bedrijf (Sociale Werkplaats) is veranderd. De expertise mag niet verloren gaan. Tegelijk is de gemeente Velsen verplicht beschut werk te bieden. De ChristenUnie is voor een coöperatieve samenwerking tussen Sociale Werkplaats en werkgevers.

- De gemeente neemt, in samenwerking met IJmond Werkt en het bedrijfsleven, verantwoordelijkheid voor voldoende participatiebanen. In Velsen creëren wij 50 structurele werkervaringsplekken en participatiebanen.
- De gemeente zet in op meerjarige projecten en programma's van vrijwilligers waarbij kwetsbare doelgroepen meerjarig worden ingezet in het bedrijfsleven en/of maatschappelijk organisaties.
- De gemeente zoekt (via IJmond Werkt) in samenwerking met het bedrijfsleven naar kwalitatief goede en voldoende beschutte werkplekken en naar begeleiding vanuit de samenleving via vrijwilligers.
- De ChristenUnie vindt dat de gemeente heel zorgvuldig moet zijn als het gaat om het vragen van een tegenprestatie. Het is belangrijk een tegenprestatie zoveel mogelijk aansluit bij de eigen kennis en talenten van mensen. De tegenprestatie mag niet ten koste gaan van regulier werk en ook mantelzorg geldt als tegenprestatie
- De ChristenUnie wil dat er aparte aandacht is voor re-integratie van 55-plussers omdat deze groep een andere aanpak vraagt. Ondernemers en bedrijven die aantoonbaar succesvolle (re)integratie-trajecten (leerwerktrajecten) bieden, worden beloond.
- De gemeente zet zich extra in om mensen met psychische klachten aan het (vrijwilligers-) werk te krijgen.
- In Velsen komt er (via IJmond Werkt) maximale ruimte voor alternatieve re-integratietrajecten, en vormen van regelarme bijstand. Bijvoorbeeld door het instellen van regelluwe zones, het doen van parttime werk, duidelijk beleid m.b.t. giften en bijverdiensten en door het mogelijk te maken een eigen bedrijf of onderneming te starten met behoud van uitkering. De gemeente zorgt ervoor dat er een goed vindbare plek is waar jongeren, werkzoekenden, mensen met een beperking, nieuwkomers en werkgevers tot een optimale match kunnen komen.

Nieuwkomers en arbeidsmigranten

Voor nieuwkomers is het voor een goede integratie van belang dat zij snel aan de slag kunnen. Ook voor hen geldt: hoe eerder, hoe beter.

- Vluchtelingen wordt maatwerk geboden om een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of stage te lopen. Binnen de nieuwe Inburgeringswet zijn hiervoor voldoende mogelijkheden.
- De gemeente Velsen zorgt dat er een goede verbinding is tussen de nieuwe Inburgeringswet en de ondersteuning bij en bemiddeling naar werk.**

Arbeidsmigranten vormen een kwetsbare doelgroep. Regelmatig hebben zij te maken met uitbuiting, mensenhandel, slechte woonomstandigheden en een taalbarrière.

De ChristenUnie is voorstander van lokaal beleid dat bijdraagt aan integratie in de samenleving van Velsen en dat het risico op uitbuiting, dakloosheid en overlast beperkt.

Belangrijk is dat arbeidsmigranten die langer dan vier maanden in Nederland verblijven, zich inschrijven in de Basisregistratie Personen (BRP). Hiermee krijgen zij dezelfde rechten (zorg!) en plichten als elke Nederlander. In Velsen spreken we af dat de werkgevers en uitzendbureaus hun werknemers hierop wijzen.

- De gemeente Velsen sluit een convenant met betrokken werkgevers en uitzendbureaus, waarin afspraken staan over inschrijving BRP, huisvesting, arbeidsomstandigheden en rechten en plichten van arbeidsmigranten.
- In onze gemeentelijke regelgeving komen regels over o.a. de exploitatievergunning en andere regels (overlast, het aantal personen per woning, enz.) rond het huisvesten van arbeidsmigranten.
- In Velsen controleert de gemeente regelmatig huisvesting en arbeidsomstandigheden van arbeidsmigranten. Ook om mensenhandel op het spoor te komen.

3.2 Armoede en preventie

In Velsen groeien te veel kinderen in armoede op. Veelzeggend is dat 60 procent van deze arme kinderen, werkende ouders heeft. Armoede leidt vaak tot sociale problemen, slechtere schoolprestaties en armoede levert veel stress op.

- **Extra aandacht voor gezinnen met kinderen. Wij willen de vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie over gaat doorbreken.**
- Maximaal inzetten op preventie en vroege signalering.

Armoederegelingen zijn bedoeld om mensen en gezinnen te helpen, maar zijn vaak een wirwar van regels en veel administratieve rompslomp. De ChristenUnie wil dat gezinnen kunnen rekenen op één gezin, één plan en één regisseur. Deze regisseur zorgt ervoor dat op alle fronten wordt meegedacht: werk en opleiding, psychische en fysieke gezondheid en financiën/schulden. Om geldstress te voorkomen wil de ChristenUnie dat de gemeente voor schulden een gezinsaanpak hanteert. Jongeren zijn financieel kwetsbaar. Jongeren leren omgaan met financiën maakt onderdeel uit van het preventieve programma van de gemeente.

- **Eén gezin, één plan en één regisseur**
- De gemeente Velsen heeft zich aangesloten bij de Alliantie Kinderarmoede en actieprogramma Kansrijke Start.
- Er moet doelgerichte en laagdrempelige voorlichting over geld en budgetbeheer aangeboden worden op ontmoetingsplekken in de wijken.
- De gemeente spreekt met woningcorporaties en energieleveranciers af dat zij betalingsachterstanden tijdig melden en er pas tot (dreigen met) afsluiting of huisuitzetting wordt overgegaan nadat eerst actief hulp is aangeboden, zeker bij gezinnen met kinderen.
- De gemeente voorkomt energiearmoede en ondersteunt minima in Velsen bij het verduurzamen van hun woning en het bewust omgaan met energie en warmte.
- De gemeente Velsen kijkt ook kritisch naar het eigen gedrag als schuldeiser.
- Voor minima en mensen met een laag inkomen is een collectieve zorgverzekering beschikbaar, met een aantrekkelijk tarief en scherpe randvoorwaarden, zoals o.a. een compensatie van of meeverzekerd eigen risico.
- Laagdrempelige toegang tot preventief budgetbeheer voor kwetsbare groepen.
- O.a. scholen en sportverenigingen wordt gevraagd alert te zijn op signalen van armoede bij kinderen en deze te melden bij het (sociaal) wijkteam.

Schulden

Om te voorkomen dat de gevolgen van schulden zich in rap tempo opstapelen, vindt de ChristenUnie dat de gemeente snelle en toegankelijke schuldhulpverlening moet bieden. De gemeente Velsen vermijdt ingewikkelde bureaucratie.

ChristenUnie wil een snelle aanpak van schulden om escalatie, stress, geestelijke en lichamelijke klachten te voorkomen. We willen dat de gemeente Velsen sociaal gaat incasseren. Bij het ontstaan van betalingsachterstanden kijkt de gemeente naar de situatie van de persoon. Maatwerk dus.

We gaan altijd uit van vertrouwen en de gemeente moet hulp bieden bij het herstellen van een fout of bij het organiseren van een betalingsregeling. Dit geldt voor alle gemeentelijke afdelingen.

En hoewel wij het liefst een samenleving zouden zien waarin voedselbanken niet nodig zijn, zijn wij dankbaar voor het kostbare werk dat zij doen. Ook zij mogen op gemeentelijke steun rekenen, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een locatie of vervoersmiddel.

- Eén schuldenaar, één regisseur.
- **De gemeente maakt als regisseur concrete afspraken met deze partners om de hulp te stroomlijnen en biedt daarin ondersteuning aan.**
- ChristenUnie wil dat we in Velsen gebruik gaan maken van de Nederlandse Schuldhulproute en schuldenwijzer.nl
- Na aanmelding moet iemand binnen twee weken bij de schuldhulpverlening terecht kunnen. De ChristenUnie zet in op kortere schuldhulptrajecten met goede begeleiding, zodat mensen sneller zicht hebben op een schone lei.
- De gemeente Velsen sluit een convenant met alle aanbestedingspartners, waarin afspraken vastliggen m.b.t. sociaal incasseren en signaleren van betalingsachterstanden.
- In Velsen werken we met incassobureaus en deurwaarders die aangesloten zijn bij het landelijk keurmerk m.b.t. sociaal incasseren.
- In Velsen maken we een plan waarbij werkgevers die te maken hebben met werknemers in schulden, in samenwerking met de gemeente hun werknemer kunnen ondersteunen.
- De gemeente Velsen maakt ook werk van de ondersteuning van ondernemers en ZZP-ers met schulden, door ook voor hen schuldhulp te realiseren en ruimhartige bbz-kredieten aan te bieden.
- De gemeente Velsen sluit aan bij landelijke initiatieven om schulden te voorkomen. Denk aan SchuldenLabNL en SchuldHulpMaatje.
- De gemeente Velsen zet in op het aanbieden van saneringskredieten aan mensen met problematische schulden. Daarmee worden schulden afgekocht en blijft er nog maar één schuldeiser over. Zo creëren we rust en perspectief. We benutten het landelijke Waarborgfonds als waarborg voor de saneringskredieten.
- De wachttijden voor schuldhulp worden zoveel mogelijk benut. Bijvoorbeeld door mensen 'huiswerk' te geven, maar ook actief samen te werken met partners als SchuldHulpMaatje, maatschappelijk werk, de Voedselbank of de diaconie.
- Bij dakloosheid door huurschuld werken we in Velsen aan een gezamenlijke oplossing met woningcorporaties. In Velsen worden gezinnen met kinderen onder de 18 niet uit hun woning gezet. Corporaties mogen zich niet als preferente schuldeiser opstellen.

Hoofdstuk 4 Gezin, jeugd en onderwijs

Waar staat de ChristenUnie voor?

Kinderen en jongeren hebben de toekomst. De gemeente Velsen moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie wil dat kinderen zoveel mogelijk thuis-nabij-onderwijs en zorg kunnen krijgen, óók zij die extra ondersteuning nodig hebben. De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften staan centraal, ook als dat betekent dat een school verder weg de meest passende plek is. In Velsen is er Onderwijs en ondersteuning die past bij de cultuur, identiteit en achtergrond van het gezin.

4.1 Ondersteuning van kinderen en jongeren

Investeren in gezinnen

Stabiele, sterke en liefdevolle gezinnen vormen de veilige basis voor gelukkige kinderen die zich goed ontwikkelen. De ChristenUnie wil dat stellen met kinderen handvatten aangereikt krijgen om te kunnen bouwen aan hun relatie en aan het ouderschap.

Effectieve ondersteuning

De gemeente heeft de opdracht om samen met de jeugdzorgaanbieders de jeugdhulp te organiseren. Er is veel bereikt, maar er moet verder ingezet worden op een integrale blik op de achtergrond van de problemen van kinderen en jongeren die zich melden bij de jeugdhulp.

Geboortezorg

De ChristenUnie wil dat de gemeente Velsen ouders ondersteunt door ouderschaps cursussen via consultatiebureaus aan te bieden. De eerste 1000 dagen van een kind zijn essentieel in diens kansen op een stabiele ontwikkeling. In Velsen gaan we met de Jeugdgezondheidszorg/GGD extra inzetten op deze periode.

Echtscheiding

Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend, zeker waar dit uitloopt op een pijnlijke vechtscheiding. Inzet op ondersteuning en preventie bij relatieproblemen is nodig. De ChristenUnie pleit voor meer aandacht in de prenatale voorlichting voor psychosociale aspecten en veranderingen in de relatie als gevolg van het vader- en moederschap.

- Met professionals uit het veld ontwikkelt de gemeente preventief (v)echtscheidingsbeleid, allereerst gericht op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van alle ouders in Velsen, maar daarnaast ook op tijdige hulp als een scheiding onvermijdelijk is;
- Ouderschaps cursussen en informatie over relatieondersteuning moeten laagdrempelig beschikbaar zijn;
- De ChristenUnie is voorstander van initiatieven waarin ouders andere ouders ondersteunen, bijvoorbeeld via Buurtgezinnen, Home-Start en de Family Factory.

Moeilijkheden horen bij het leven

We zien een maatschappelijke ontwikkeling waarbij ouders steeds vaker een beroep doen op jeugdhulp. Het is soms lastig om te accepteren dat bepaalde moeilijkheden bij het leven horen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we in Velsen het normaliseren van dergelijke (tijdelijke) moeilijkheden weer bespreekbaar maken, waarbij uiteraard niemand met een hulpvraag de deur wordt gewezen.

Preventie

De ChristenUnie pleit voor preventie en vroeg signalering, want jongeren en hun ouders zijn erbij gebaat als op het juiste moment de juiste zorg beschikbaar is. Zo licht of zo zwaar als nodig is. Hiervoor is het nodig dat de zorgvrager, het gezin, samen met de omgeving en professionals één plan maakt.

De ChristenUnie wil in Velsen de volgende 3 belangrijkste punten aanpakken, zodat de kosten in de jeugdzorg beheerst kunnen worden

- De scholen in Velsen moeten in staat gesteld worden hun pedagogisch klimaat zo vorm te geven dat kinderen en jongeren niet uitvallen. Daar waar dat toch dreigt is het nodig dat er een goede link is tussen jeugd, scholen, jeugdzorg en gemeente (Handle with Care⁸).
- Praktijkondersteuner huisarts: We zetten een professional in om jeugdigen met lichte psychosociale problematiek ondersteuning te geven.
- Afbouw residentiële jeugdzorg: Kinderen hebben fundamenteel recht om op te groeien in een gezin. Soms kan dat niet, dan zoeken we een pleeggezin, zo nodig bieden we maatwerk of kijken we of een gezinshuis een oplossing is.

Om snel hulp te kunnen aanbieden is het belangrijk om de zorg dichtbij plekken te organiseren waar kinderen verblijven. Dit kan door het onderwijs samen met jeugdzorg arrangementen te laten ontwikkelen of de jeugdzorg op scholen spreekuren te geven. Vanwege leerplicht is het schoolgebouw en/of het onderwijs vindplaats (en handelingsplaats) van ondersteuning. De ChristenUnie pleit ervoor expertise in de kinderopvang of school te halen. Dit om stevig in te zetten op preventie en te voorkomen dat op termijn doorstroming naar duurdere en zwaardere vormen van zorg nodig is. Tegelijkertijd ondersteunt het de leerkracht die met zijn of haar zorgen over een kind, samen met de ouders, terecht kan bij een professional, die de zorg overneemt. Ook willen wij passend onderwijs en jeugdzorg zoveel mogelijk ontschotten.

- **Inkoop van jeugdhulp gebeurt niet alleen op prijs, maar vooral op kwaliteit.**
- **De ChristenUnie wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen** om het aantal uithuisplaatsingen en opvang in instellingen terug te dringen en zwaardere hulpverleningstrajecten te voorkomen.
- De gemeente ondersteunt de werving van pleegouders en zorgt voor voldoende deskundige ondersteuning, zodat kinderen, als dat wenselijk is opgevangen kunnen worden in hun eigen omgeving en pleegouders het volhouden.
- Ouders/gezinnen worden actief gewezen op de mogelijkheid om via een PGB identiteitsgebonden of specialistische zorg in te kunnen kopen als de gemeente deze zorg zelf niet heeft ingekocht.
- De gemeente zorgt, samen met de zorgpartners, voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg 18 jaar worden.
- Multi-probleemgezinnen zijn gebaat bij een integrale aanpak waarin betrokken hulpverleningsinstanties nauw samenwerken en daarbij is de aanpak van één gezin, één plan, één coördinator belangrijk.
- Voordat het wetsvoorstel voor het vereenvoudigen van de keten rond jeugdbescherming door de Tweede Kamer is goedgekeurd, is het van belang dat er op regionaal niveau door de Jeugdbescherming, het lokale team, VeiligThuis en de Raad voor de Kinderbescherming nauw wordt samengewerkt.

8 <https://www.augeo.nl/nl-nl/handle-with-care/>

- **Jongeren die mantelzorger zijn, worden optimaal ondersteund vanuit de Wmo, zodat zij gewoon naar school kunnen gaan en vrije tijd hebben.**
- Voor zwerfjongeren is er opvang en begeleiding en zogenaamde spookjongeren worden opgespoord.
- De gemeente Velsen biedt tienermoeders ondersteuning, zorg en begeleiding.
- Respect, vertrouwen en tolerantie vormen de basis van een sociale omgang met elkaar. Vanuit deze basis pleit de ChristenUnie voor voorlichting over digi-veiligheid op scholen en aan ouders, zodat kinderen bewust en veilig leren omgaan met internet en sociale media
- Wij willen aandacht voor de psychische gezondheid bij kinderen en ouders, extra inzet op het voorkomen van depressies en suïcide onder jongeren.

4.2 Onderwijs

Het onderwijs is de plek waar kinderen en jongeren zich cognitief en sociaal ontwikkelen en waar ze andere kinderen en jongeren ontmoeten. Kernbegrippen voor goed onderwijs zijn keuzevrijheid, vertrouwen, verantwoordelijkheid en professionaliteit. Dit goede onderwijs willen we als lokale ChristenUnie ondersteunen waar dat binnen onze mogelijkheden ligt.

De ChristenUnie is voor de vrijheid van onderwijs. En alle onderwijs is bijzonder. Dit houdt in dat ouders, vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen, kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen en dat de gemeente de diversiteit van scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden respecteert. Ouders behouden in Velsen de vrijheid van schoolkeuze.

De scholen in Velsen zijn niet van de gemeente, maar van de samenleving. De gemeente en het onderwijs delen wel de maatschappelijke opdracht om kinderen en jongeren zich optimaal te laten ontwikkelen. In Velsen biedt het onderwijs gelijke kansen voor alle leerlingen, onafhankelijk van de wijk waarin een school staat of van de financiële situatie van ouders.

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Het is belangrijk dat het onderwijs, preventie en jeugdhulp goed op elkaar zijn afgestemd.

- **Voor het versterken van preventie en vroeg signalering werkt de gemeente zoveel mogelijk samen met professionals in het onderwijs en in de vroeg- en voorschoolse voorzieningen.**
- Kleine scholen zijn vaak scholen die sterk geworteld zijn in hun omgeving. De ChristenUnie heeft zich zowel landelijk als op lokaal niveau ingezet voor kleine scholen. Dat blijft de ChristenUnie in de komende tijd doen.

Er is een sterke tendens in de samenleving om kinderen eerder te laten beginnen met leren. De ChristenUnie vindt dat dit een keuze is van ouders zelf. In het geval er sprake is van (taal)achterstanden wijzen consultatiebureaus ouders actief op de mogelijkheden van Vroeg- en voorschoolse voorzieningen.

- Het is belangrijk dat ouders van deze mogelijkheden gebruik maken en dat, als zij daar de middelen niet voor hebben, deelname door de gemeente wordt bekostigd.

Bij de overgang van kinderen en jongeren van de ene naar de andere vorm van onderwijs ontstaan er regelmatig problemen. De gemeente stimuleert daarom (met oog en waardering voor de eigenheid en identiteit van scholen) samenwerking tussen voor- en voorschoolse voorzieningen en het onderwijs, maar ook de samenwerking tussen het Primair Onderwijs en het Voortgezet Onderwijs en het onderwijs dat daarop volgt. De ChristenUnie stimuleert een warme overdracht (van leerlingen van het

Primair Onderwijs naar het Voortgezet Onderwijs; niet van dossiers of nummers) zeker waar het gaat om kwetsbare jongeren.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat onderwijs, overheid en arbeidsmarkt in Velsen goed samenwerken. Dit kan door als gemeente aan te haken bij groepen die dit al doen, zoals ondernemersverenigingen, een lokaal netwerk, maar bijvoorbeeld ook door in haar aanbesteding te stimuleren dat plaatselijke aannemers stageplekken beschikbaar stellen. De gemeente zet maximaal in op het voorkomen van schooluitval in samenwerking met de schoolbesturen en de jeugdzorg.

- De ChristenUnie vindt het de verantwoordelijkheid van de gemeente om het goede voorbeeld te geven ten aanzien van de burgerschapsopdracht⁹ en om scholen daarbij te ondersteunen.
- De ChristenUnie wil dat de gemeente binnen de arbeidsmarktregio inzet op een goede aansluiting van het onderwijs, overheid en het bedrijfsleven in gemeente Velsen. Hierbij vooral aandacht voor arbeidsmarktrelevante vmbo- en mbo-opleidingen.
- De ChristenUnie vindt dat Velsen voldoende stageplaatsen beschikbaar moet stellen voor de jongeren uit de eigen gemeente. We vragen vooral aandacht voor stages van (v)mbo-leerlingen.
- In Velsen krijgen kwetsbare jongeren uit het speciaal onderwijs de juiste begeleiding naar een waardevolle plek in onze samenleving. De ChristenUnie wil adequate ondersteuning voor leerlingen die dreigen uit te vallen.
- De gemeente stimuleert dat er op iedere basisschool binnen een klas of groep, leerlingen met een complexe ondersteuningsvraag onderwijs kunnen volgen. De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften staan echter centraal, ook als dat betekent dat een school verder weg de meest passende plek is.
- Er komt extra begeleiding vanuit het wijkteam in samenwerking met het onderwijs voor overbelaste jongeren die door een complexe thuissituatie niet of weinig naar school gaan.
- De ChristenUnie wil dat de gemeente haar verantwoordelijkheid neemt voor haar deel t.a.v. de onderwijshuisvesting, waarbij ontwikkeling en vernieuwing van onderwijs wordt gestimuleerd er aandacht is voor duurzaamheid en een goed binnenklimaat.
- Velsen versterkt waar mogelijk de samenwerking met de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs.
- De ChristenUnie ziet voor de gemeente een stimulerende rol, en waar nodig faciliterend, om projecten te ondersteunen op het vlak van
 - Het bevorderen van leesvaardigheid, bijvoorbeeld door ondersteuning van leesclubs en taal- en leesstimuleringsprogramma's
 - Het voorkomen van pesten
 - Het versterken van gelijke kansen voor iedereen, mede gezien de impact van de coronacrisis

Het is belangrijk dat ouders van deze mogelijkheden gebruik maken en dat, als zij daar de middelen niet voor hebben, deelname door de gemeente wordt bekostigd.

- De ChristenUnie vindt het belangrijk de lokale middelen, die voor jeugdzorg en onderwijs bestemd zijn, zo beschikbaar te stellen dat de scholen er die investeringen mee kunnen doen die de ontwikkeling van de leerlingen optimaal ten goede komen (meedenkende en faciliterende gemeente).

9 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2021-320.pdf>

Hoofdstuk 5 Zorgen voor elkaar

Waar staat de ChristenUnie voor

Eén van de kenmerken van de samenleving van nu is dat bijna iedereen deel uitmaakt van een of meerdere netwerken van mensen, zoals gezinnen, klassen in scholen, vriendengroepen, verenigingen, geloofsgemeenschappen, de straat, de buurt, online netwerken en sociale media. Tegelijk is er sprake van individualisme en van eenzaamheid en zijn er mensen die niet mee kunnen komen. De coronacrisis heeft dit nog versterkt. Maar er ontstonden in die periode juist ook mooie initiatieven waarin mensen naar elkaar omzagen. Er is kracht in de samenleving. De ChristenUnie blijft daarom inzetten op een samenleving waarin mensen elkaar als het kan helpen en voor elkaar zorgen. Tegelijk moet de gemeente zorgen voor passende ondersteuning en hulp aan mensen, die het niet op eigen kracht redden. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we in Velsen extra gaan investeren in preventie en vroeg signalering. Want voorkomen is beter dan genezen.

De decentralisaties liggen inmiddels ruim 5 jaar achter ons. Er zijn nog verbeteringen mogelijk.

Integrale hulp aan inwoners in Velsen kan nog verbeterd worden. De ChristenUnie pleit ervoor de (laatste) financiële schotten weg te halen en écht over de systeemwereld van de gemeente heen te kijken naar de leefwereld van mensen.

Uitgangspunt van de ChristenUnie is dat elk mens waardevol is en dat die waarde niet afhangt van prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, afkomst, leeftijd, gewenstheid of geluk. Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het om tot ontplooiing te komen, te participeren, om te worden beschermd en om zorg te ontvangen als dat nodig is.

5.1 Volksgezondheid

In Velsen zijn grote zorgen over schadelijke stoffen in de lucht die we inademen. Deze stoffen komen uit de metaalindustrie (Tata en daaraan verbonden bedrijven), scheepvaart, wegverkeer, luchtvaart. Deze vervuiling leidt tot verhoogde kans op ernstige ziekten. De industrie neemt weer maatregelen om de uitstoot terug te brengen.

- **Uitstoot van de industrie moet verder worden teruggebracht.**
- Voor scheepvaart wordt walstroom verder uitgebreid.
- Het aantal vliegbewegingen van Schiphol wordt gemaximeerd op het huidige maximale aantal van 500.000 vluchten en uiterlijk in 2030 verlaagd met tenminste 10%.

Gezondheid is van invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is eerst en vooral een verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar gaat ook de maatschappij aan. Door te investeren in preventie zorgen we ervoor dat mensen (langer) gezond blijven.

Gezondheid is het uitgangspunt. Wij willen dat jongeren gezond en vrij van verslaving opgroeien.

- **De gemeente Velsen maakt werk van gezonde voeding, geen alcohol, niet roken en voldoende beweging** (eventueel m.b.v. JOGG: Jongeren op gezond gewicht) en neemt dit op in het lokale Sport- en Preventieakkoord.
- Op basis van het landelijke Preventieakkoord heeft Velsen een lokaal Sport- en Preventieakkoord voor 2020-2021. We willen een evaluatie van dit akkoord en een (waar mogelijk) verbeterd akkoord voor de toekomst.

De levensverwachting van inwoners verschilt per wijk. De ChristenUnie maakt zich daar zorgen over en zet zich in om deze verschillen tegen te gaan:

- De gemeente stelt voor het ontwikkelen van het lokale gezondheidsbeleid en voor het bepalen van prioriteiten, een gemeentelijk gezondheidsprofiel of verschillende wijkgezondheidsprofielen op. Het liefst ziet de ChristenUnie maatwerk per wijk.
- De gemeente formuleert een concreet gezondheidsbeleid, gebaseerd op data die bij de GGD voorhanden zijn over de gezondheid en ziektelast van de inwoners.** In dat beleid worden inwoners, deskundigen in het sociaal domein, huisartsen, maar ook scholen en sportverenigingen betrokken bij de uitvoering.

5.2 Zorg voor inwoners in kwetsbare situaties

De ChristenUnie is groot voorstander van zorg die dichtbij is georganiseerd. Zorg op een menselijke schaal, bereikbaar en met een menselijk gezicht.

In toenemende mate wordt er een beroep gedaan op hulpverlening binnen de kerken. Kerken pakken steeds vaker maatschappelijke taken op. Deze constructieve rol en toegevoegde waarde vragen om wederzijds respect en om versterking van de contacten tussen overheid en kerken (diaconieën). Als ChristenUnie erkennen we dat de kerk een andere roeping heeft dan de overheid. En dat kerk en overheid elkaar vanuit die andere roeping, die je gescheiden moet houden, kunnen versterken.

De gemeente moet vol inzetten op het weghalen van de schotten tussen hulp, zorg en participatie en het voorkomen en verminderen van bureaucratie. De ChristenUnie wil dat er nog meer gedacht wordt vanuit de zorgvraag van inwoners.

De inzet van ervaringsdeskundigheid (bij o.a. de GGZ, maatschappelijke zorg, mantelzorg vluchtelingenwerk) draagt bij aan grotere deelname aan de samenleving en heeft daarnaast meerwaarde voor de ervaringsdeskundige zelf.

- Bij aanvragen van inwoners voor ondersteuning door de gemeente wordt een gesprek gevoerd met de aanvrager, samen met andere gezinsleden, mantelzorgers en/of een onafhankelijke cliëntondersteuner.
- Velsen voert het gebruik van ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid in.**
- Integrale afwegingen worden gemaakt in één beschikking voor zowel Wmo, jeugdhulp, participatiewet, minimabeleid enz.
- Als zorg niet via een Zorg-in-natura (ZIN) contract geleverd kan worden dan is een persoonsgebonden budget (pgb) een instrument om toch passende zorg onder regie van de zorgvrager aan te vragen. De ChristenUnie wil dat pgb-gebruik mogelijk blijft en dat inwoners die mogelijkheid kennen. Zo hebben zorgvragers altijd de mogelijkheid om identiteitsgebonden of andere noodzakelijke zorg in te kopen als deze niet gecontracteerd is.
- Er is structureel overleg tussen kerken (diaconieën) en de gemeente om kerken een volwaardige plaats te geven in de sociale structuur van de stad/het dorp/de wijken.
- Een eigen bijdrage voor zorg/ondersteuning mag nooit leiden tot zorgmijding.
- De ChristenUnie wil meer hergebruik en delen van (zorg-)middelen.
- De gemeente Velsen werkt in overleg met onderwijs, bibliotheken en wijkteams aan de aanpak van (digitale) laaggeletterdheid.
- De gemeente organiseert een onafhankelijke ombudsfunctie, die kan bemiddelen tussen cliënten en gemeente.

Personen met verward gedrag

Het aantal personen met verward gedrag op straat neemt toe. Er zijn veel minder GGZ-bedden en problemen worden niet tijdig herkend en soms blijft hulp uit. De ChristenUnie wil bijsturen waar nodig. Daarbij zet de gemeente in op vernieuwende vormen van zorg. Mensen die verward gedrag vertonen horen in ieder geval niet thuis in een politiecel, ze verdienen de aandacht van omgeving en hulp. Tegelijk zal de samenleving meer oor en oog moeten krijgen voor burens die 'anders' zijn.

- In de Velsbroek zijn voor deze doelgroep Skaeve Huse gerealiseerd. ChristenUnie wil in de komende periode een evaluatie van dit concept. Bij succes kan het aantal woningen worden uitgebreid, om de rust te herstellen in reguliere woonomgevingen.
- Samen met de GGZ maakt de gemeente afspraken over hoe mensen met verward gedrag in hun eigen situatie kunnen worden ondersteund, hoe netwerken betrokken worden en wordt voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de GGZ.
- De gemeente zet, in het kader van het hervinden van de eigen kracht, in op zelfhulpgroepen voor mensen met verward gedrag en op de beschikbaarheid van woonruimte;
- De politie, de GGZ, de Spoedeisende Hulp-afdeling van het ziekenhuis en de wijkteams maken afspraken over wat te doen bij het aantreffen van mensen met verward gedrag. Voorkomen wordt dat deze mensen in een politiecel terecht komen.
- We investeren in beschermd wonen en in de zorg voor mensen met GGZ-problematiek die thuis wonen: 24/7 ambulante psychische zorg in de wijk, en intensievere samenwerking tussen GGZ, huisartsen, maatschappelijke opvang, woningcorporatie, schuldhulpverlening en andere zorg- en hulpverleners en herstelgroepen.
- De ChristenUnie pleit voor inloophuizen en time-out voorzieningen voor kortdurende opname.

5.3 Mantelzorgers

Dagbesteding en respijtzorg zijn belangrijk om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen. Daarom zet de ChristenUnie in op respijtzorg, waardering van de mantelzorg en het proactief benaderen van mensen die, soms zonder dat ze het zelf weten, mantelzorgers zijn geworden.

- **Maatwerk voor mantelzorgers bij toepassing van de kostendelersnorm.**
- **De ChristenUnie wil specifieke ondersteuning voor jonge mantelzorgers. Zeker als zij zorgtaken moeten combineren met school of studie.**
- De gemeente Velsen ontwikkelt een ruim aanbod in mantelzorgondersteuning, waaronder een respijtvoorziening.
- De gemeente wijst mensen die mantelzorgers zijn of worden actief op ondersteuning.
- In Velsen ontwikkelen we een visie op informele zorg en de manier waarop de informele zorg zich verhoudt tot de formele zorg.
- De gemeente zorgt voor goede coördinatie van informele zorg.
- In Velsen minimaliseren we regels en drempels bij het aanvragen van een mantelzorgwoning.

5.4 Vrijwilligers

De gemeente Velsen kent vele vrijwilligers en de ChristenUnie is trots op al het werk dat zij verzetten. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde voor onze samenleving. Daarom wil de ChristenUnie dat de gemeente vrijwilligerswerk faciliteert en het vrijwilligers en organisaties/verenigingen niet moeilijker maakt door extra regels of beperkingen. Dit geldt voor het doen van vrijwilligerswerk naast een uitkering, maar ook voor het geven van mantelzorg naast een baan en het activeren van vluchtelingen door middel van vrijwilligerswerk.

- Vrijwilligers kunnen, indien nodig, een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) verkrijgen.
- De gemeente faciliteert de coördinatie en koppeling van vrijwilligers via bijvoorbeeld een vrijwilligersbank of –loket en draagt er zorg voor dat deze gebruiksvriendelijk is.
- De gemeente blijft de mogelijkheid bieden van een vrijwilligersverzekering.

5.5 Iedereen telt mee en doet mee

Met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap is een inclusieve samenleving dichterbij gekomen. Maar de ChristenUnie wil verder. Mensen met een beperking moeten op alle

fronten mee kunnen doen. Om die reden wil de ChristenUnie een inclusieagenda opstellen voor Velsen om zo werkelijke stappen te zetten naar de inclusieve samenleving.

- **De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners en ook digitaal moet de gemeente bereikbaar zijn voor mensen met een beperking.**
- De openbare ruimte en het openbaar vervoer wordt op zo'n manier ingericht dat mensen met een beperking zich thuis voelen in Velsen en zich er zelfstandig kunnen redden.
- **De gemeente werkt aan het ontwikkelen én uitvoeren van een lokale inclusie-agenda. De doelgroep wordt hier actief bij betrokken.**
- De gemeente zorgt ervoor dat (gemeentelijke) evenementen toegankelijk zijn voor bezoekers met een beperking.
- De gemeente Velsen zoekt actief naar mogelijkheden om kinderen met een beperking te laten sporten.
- Velsen stelt een toiletnorm op, zodat er voldoende beschikbare toiletten aanwezig zijn in drukke voetgangersgebieden en verblijfsgebieden. Om dit te bereiken stelt de gemeente ook de toiletten in gemeentelijke gebouwen open en overlegt met horeca en ondernemers.

5.6 Langer zelfstandig

Steeds meer mensen met een zorgvraag wonen langer thuis. Woningen moeten dus geschikt zijn voor ouderen en mensen met een beperking. De ChristenUnie vindt dat de gemeente Velsen daarin, samen met woningeigenaren en woningcoöperaties een grote verantwoordelijkheid heeft.

Niet alleen woningen maar ook de openbare ruimte moet toegankelijk en veilig zijn en uitnodigen tot ontmoeting en activiteiten. Juist dichtbij huis. Daarom wil de ChristenUnie het sluiten en centreren van voorzieningen zoveel mogelijk voorkomen.

- **De ChristenUnie wil ruimte willen geven aan woonzorginitiatieven waarbij inwoners elkaar ondersteunen in de verschillende levensfasen.**
- **ChristenUnie wil dat er (weer) goede zorgvoorzieningen komen waar senioren met beperkingen veilig en comfortabel kunnen wonen. Dit helpt bij bestrijding van eenzaamheid en zorgt voor doorstroming op de woningmarkt.**
- Woningeigenaren krijgen voorlichting over het levensloopbestendig maken van hun woning.
- Er komen afspraken met woningcorporaties om woningen geschikt te maken voor bewoners die zware zorg nodig hebben.
- Er zijn voldoende aangepaste zorgwoningen, ook voor de groep jongvolwassenen met een psychiatrische achtergrond.
- De openbare ruimte moet veilig en toegankelijk zijn en ruimte bieden voor ontmoeting.

5.7 Ouderen

Ouderen betekenen veel voor onze samenleving. Ze hebben bijgedragen aan het functioneren van de samenleving zoals die nu is. Ouderen verdienen aandacht en steun, juist in deze tijd. Veel ouderen functioneren prima en weten lang hun weg zelfstandig of met zelf georganiseerde hulp of netwerken te vinden. Maar vaak ontstaat door lichamelijke of geestelijke klachten een verminderde mobiliteit. Eenzaamheid wordt zo een steeds groter risico. De ChristenUnie heeft hier oog voor en zet zich in om eenzaamheid te bestrijden.

- **In overleg met de wijk, diaconieën of verenigingen wordt gekeken hoe voorzieningen met een sociale functie open kunnen blijven, bijvoorbeeld door zelfbeheer.**

- **Zingeving wordt bij gesprekken met ouderen met een zorgvraag een bespreekbaar onderwerp;** zo nodig maakt de gemeente hiervoor gebruik van deskundigheid van kerken of andere religieuze organisaties.
- Sport en bewegen voor ouderen wordt een speerpunt in het gemeentelijke sportbeleid.
- De ChristenUnie wil dat ouderen ouder dan 65 à 70 jaar standaard een bezoek krijgen vanuit het wijkteam/welzijnsorganisaties (evt. door vrijwilligers) om (verborgen) problemen, zoals eenzaamheid op te sporen.
- Velsen wordt een dementievriendelijke gemeente door relevante medewerkers een gerichte training Samen Dementievriendelijk aan te bieden, dementie in de samenleving bespreekbaar te maken en de juiste zorg en ondersteuning te bieden aan mensen met dementie en hun mantelzorgers.
- De gemeente neemt het voortouw om met huisartsen, wijkverpleging, geriatrisch deskundigen en verpleeghuizen voor elke wijk één plan over de organisatie van ouderenzorg te maken. Per wijk is er één herkenbaar en aanspreekbaar wijkverpleegkundig team. De keuzemogelijkheid voor identiteitsgebonden zorg blijft gewaarborgd.
- De website van de gemeente is 'ouderenproof'. Per wijk is er een actuele sociale kaart, die ook in gedrukte vorm beschikbaar is.
- Samen met de bibliotheek wordt een cursus aangeboden om ouderen zo nodig meer digitaalvaardig te maken.

Zie voor meer over dit onderwerp in hoofdstuk 6: Wonen en ruimte

5.8 Verslaving

Mensen zijn te waardevol om zich te verliezen in verslavingen aan alcohol, roken, drugs, seks en/of gokken. De ChristenUnie wil dat preventie in het lokale gezondheidsbeleid een belangrijke plek krijgt. Niet alleen gericht op alcohol en softdrugs maar ook gameverslaving en het gebruik van synthetische drugs. De opkomst en acceptatie van het gebruik hiervan is zorgelijk. De risico's van het gebruik van pillen als XTC en MDMA zijn groot. Voorlichting op universiteiten, scholen en bij feesten moet vooral gericht zijn op preventie en pas dan op het veilig gebruik en controle ervan.

Zie voor meer over dit onderwerp in hoofdstuk 9: Veiligheid in Velsen

5.9 Opvangvoorzieningen voor dak- en thuislozen

De gemeente heeft de verplichting mensen die door wat voor oorzaak dan ook geen dak boven het hoofd hebben, opvang te bieden. Opvang heeft als doel te voorzien in basisbehoeften, mensen tot rust te laten komen en vervolgens te begeleiden naar noodzakelijke hulp en uiteindelijk weer naar zelfstandigheid.

- Er is voldoende en adequate opvang voor dak- en thuislozen. Niemand in Velsen slaapt buiten zijn/haar wil op straat.
- Opvang is zo kort en zo sober mogelijk; cliënten worden gestimuleerd via een hulptraject stappen te zetten om het eigen leven weer op te pakken.
- De ChristenUnie is voorstander van het concept Housing First voor dakloze mensen met meerdere problemen. Het toewijzen van een woning is de start van een traject richting zelfstandig wonen.
- De ChristenUnie wil geen jongeren en gezinnen in de reguliere daklozenopvang.
- De gemeente zorgt voor (eventueel tijdelijke) woonvormen voor mensen met een acute woonbehoefte, bijvoorbeeld door scheiding of schulden.

5.10 Zorg voor vluchtelingen

De gemeente Velsen heeft een verantwoordelijkheid als het gaat om goede opvang van vluchtelingen. Mensen die huis en haard hebben verlaten, moeten een veilig onderkomen krijgen. We zijn ons ervan bewust dat het draagvlak hiervoor soms kwetsbaar is. Toch vindt de ChristenUnie de manier waarop we in Velsen met vluchtelingen omgaan, een vraagstuk van de hele samenleving. Integratie is geen keuze maar een morele verplichting.

Daarom willen we dat nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving. Dat begint met de taal leren, maar ook dat gaat sneller en beter als nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij. De ChristenUnie pleit allereerst voor gespreide, kleinschalige opvang van vluchtelingen. Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV-ers) verdienen bijzondere aandacht. Veel van hen raken in de problemen en maken een opleiding niet af.

De gemeente moet de taakstelling voor huisvesting van statushouders halen, maar bewaakt ook dat dit niet tot verdringing op de huizenmarkt leidt. Dit kan door (tijdelijk) extra huisvesting te realiseren, en door het verbouwen van bijvoorbeeld kantoorpanden tot woningen. Gemeenten dienen hier zo nodig actief het gesprek over aan te gaan met het provinciebestuur. 'Asielzoeker wijken' of 'vluchtelingenflats' zijn absoluut onwenselijk, daarom is spreiding belangrijk.

Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk deel kunnen nemen aan (vrijwilligers)werk en participeren in verenigingen. Mogelijkheden om actief kennis te maken met en deel te nemen aan de maatschappij helpen nieuwkomers bij hun integratie. Initiatieven vanuit de samenleving die hiervoor georganiseerd worden, verdienen aanmoediging en ondersteuning. Belangrijk is tegelijk dat nieuwkomers leren dat de Nederlandse normen en waarden in Velsen leidend zijn.

De ChristenUnie vindt dat iedereen recht heeft op onderdak. Dat geldt ook voor uitgeprocedeerde asielzoekers en staatlozen. Zolang de buitenschuldregeling onvoldoende werkt of landen van herkomst onvoldoende meewerken aan terugkeer mogen uitgeprocedeerde asielzoekers daar niet de dupe van zijn. De gemeente Velsen moet tenminste minimale opvang (bed, bad en brood) bieden, ook wanneer daar geen landelijke regeling voor is.

- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor het, verspreid over de wijken, huisvesten van statushouders .
- Activiteiten vanuit de samenleving, zoals maatjes-/buddyprojecten die taal en participatie van nieuwkomers bevorderen worden omarmd. De gemeente Velsen steunt (financieel) maatjesprojecten, omdat die bijdragen aan de kennismaking met onze waarden, cultuur en taal.
- Voor AMV-ers wordt er in overleg met het COA en het lokale onderwijs een voorschoolprogramma op de opvanglocatie gestart.
- De gemeente schakelt het bedrijfsleven in en daagt hen uit statushouders in dienst te nemen.
- In Velsen zorgen we voor tenminste bed, bad en brood (en begeleiding) voor uitgeprocedeerde asielzoekers zolang ze (nog) in Nederland zijn.
- Het gemeentebestuur maakt, in samenspraak met alle stakeholders (COA, IND, Vluchtelingenwerk, maatschappelijke organisaties, scholen, kerken en bedrijfsleven), een lokaal beleidsplan voor snelle en efficiënte integratie van nieuwkomers.

Hoofdstuk 6 Wonen en ruimte

Waar staat de ChristenUnie voor?

Ieder mens heeft ruimte nodig. Ruimte om te wonen, te werken, te reizen en te recreëren. Maar de ruimte is beperkt, belangen botsen. Natuur, stikstof, woningnood, klimaat en economie, produceren en consumeren, de keuzes van de ChristenUnie zijn ingegeven door het beschermen van het natuurlijk evenwicht dat God in de schepping heeft gelegd. Duurzaam ruimtegebruik is het uitgangspunt.

Wonen gaat over samenleven, over samenhang, over gemeenschappen in een straat, buurt of wijk. De ChristenUnie knokt voor de kansen van starters, alleenstaanden en jonge gezinnen, voor waardig wonen voor ouderen, voor betaalbaar en duurzaam wonen voor iedereen.

6.1 Wonen

Iedereen, jong of oud, meer of minder draagkrachtig, heeft behoefte aan een thuis. Sterker, wonen is in ons land zelfs een sociaal grondrecht. In artikel 22 van de Grondwet staat het zo: "Bevordering van voldoende woongelegenheden is voorwerp van zorg der overheid."

Er zijn echter lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen en de behoefte aan betaalbare koop- en huurwoningen in de vrije sector is groot.

De ChristenUnie wil dat de gemeente Velsen met toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende passende huurwoningen zijn en er ruimte is voor particuliere (nieuw)bouw.

Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. ChristenUnie kiest ervoor om niet te bouwen in het groen, maar kiest hergebruik en herstructurering van al bebouwd gebied.

Ruimtelijke ordening vergt keuzes die ingrijpen in de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners. Daarom worden inwoners actief betrokken.

Bereikbare voorzieningen houden de dorpskernen leefbaar. Ook is het belangrijk dat de infrastructuur op orde is, zoals wegen, fietspaden, openbaar vervoer en snel internet.

Beschikbare woningen

- Het woonbeleid van de gemeente Velsen moet gebaseerd zijn op de actuele vraag én op toekomstige ontwikkelingen. In de gemeentelijke woonvisie wordt daarom integraal naar de lokale woningmarkt gekeken en worden de noodzakelijke maatregelen beschreven. Bij het opstellen van de woonvisie krijgen woningcorporaties, wijkraden, huurdersverenigingen en marktpartijen (zoals projectontwikkelaars) een prominente rol.
- De gemeente ontwikkelt voor buurten en wijken leefbaarheidsbeleid samen met betrokkenen zoals: welzijnswerk, politie, onderwijs, bewoners, corporaties.
- Er wordt samengewerkt tussen gemeenten in IJmond/Zuid-Kennemerland als het gaat om wachtlijstbeheer, nieuwbouw en studentenhuysvesting.
- We willen de huidige groene ruimte van Velsen zoveel mogelijk behouden. Daarom kiezen we voor slimme binnenstedelijke verdichting. Waar toch in het groen gebouwd wordt brengen we woonlandschappen tot stand in combinatie met natuurontwikkeling en zorgen we voor compensatie van het groen op een andere plek in de gemeente.
- De ChristenUnie wil de transformatie van leegstaand vastgoed (lege kantoren, winkels, maatschappelijk vastgoed en bedrijfsgebouwen) naar woningen bevorderen.

Er kan zo meer ruimte voor wonen komen via hergebruik, transformatie of sloop en nieuwbouw. De gemeente heeft vooral een rol in wijziging van bestemmingsplannen.

- Leegstaand gemeentevastgoed wordt in samenspraak met de gemeente beschikbaar gesteld als gedeelde werk- en vergaderruimtes voor kleinere en startende bedrijven.
- Door solidariteit tussen wijken willen we de toenemende segregatie tegen gaan: In Velsen willen we niet alleen goedkope woningen in goedkope wijken bouwen en dure woningen in dure wijken, maar ook duurdere woningen bouwen in goedkope wijken en goedkopere woningen in dure wijken. We handhaven een norm van 30% sociale nieuwbouw, woningen voor kwetsbare doelgroepen en ouderen en eventueel een aanwijzing voor huisvesting voor arbeidsmigranten.
- Doorstromen alstublieft: er worden woningen gebouwd voor doelgroepen in de gemeente Velsen die willen doorstromen. Er komen doorstroommakelaars en doorstroompremies om mensen van een relatief ruim huis naar een meer passende woning te begeleiden.
- De ChristenUnie is voor een woonverplichting bij nieuwbouw (zodat huizen niet opgekocht worden door huisjesmelkers)
- Bescherm huurders en particuliere kopers beter. De ChristenUnie wil dat Velsen een verhuurvergunning invoert. Hiermee kunnen malafide verhuurders en bemiddelingsbureaus effectief worden bestreden. Daarnaast voeren we in Velsen de opkoopbescherming van bestaande betaalbare koopwoningen snel in, ter bescherming tegen buy-to-let. De koper wordt verplicht te gaan wonen in de woning die hij koopt, niet alleen bij nieuwbouw, maar ook in de bestaande bouw. Daarmee reguleert de gemeente meteen ook de toeristische verhuur beter.

Betaalbare woningen, ook voor jongeren

Wonen is voor woningeigenaren die al decennia een huis bezitten meestal goed betaalbaar, voor jongeren en huurders in de vrije sector is betaalbaar wonen in onze gemeente een heel ander verhaal. Daar maken we ons grote zorgen over.

- **Betaalbaar starten: Starters moeten in Velsen hun wooncarrière kunnen beginnen.** We willen de schaarste eerlijk verdelen en een deel van de te bouwen en vrijkomende sociale huurwoningen reserveren voor starters, die op hun beurt doorstromen zodra hun inkomensniveau dat toelaat.
- Nieuwe instrumenten voor starters. Bijvoorbeeld Duokoop (koper koopt alleen de woning, niet de grond) en koopgarant (kopen met korting meestal via de woningstichting).
- In Velsen onderzoeken we de mogelijkheden voor 'duo wonen': Jongeren en senioren delen een grotere (senioren)woning, zodat jongeren een woonstart kunnen maken en er tegelijk sprake is van een bepaalde mate van ondersteuning voor de oudere(n).

Ouderen

De ChristenUnie wil dat de gemeente Velsen de komende periode prioriteit geeft aan (aangepaste) woningen en gemeenschappelijke woonvormen voor onze ouderen. Collectieve woonvormen zijn belangrijk omdat ze zorgen voor onderling contact, gezelschap en burenhulp. Ook bevordert het realiseren van voldoende woningen voor ouderen de doorstroom op de woningmarkt.

- **Er komt in Velsen ruimte voor woonzorgprojecten maar ook voor meergeneratie- en kangoeroewoningen, inclusieve wijken en hofjes.**
- In Velsen moeten er ook mogelijkheden zijn voor collectieve woonvormen voor senioren en gemengd wonen.
- Een vast te stellen percentage van de nieuw te bouwen woningen in Velsen reserveren we voor passende woonvormen voor ouderen. Bovendien wordt toegankelijkheid standaard

meegenomen bij nieuwbouw, zodat een groot deel van de nieuwe woningen levensloopbestendig zijn.

- Velsen bouwt zoveel mogelijk levensloopbestendige woningen en wijken, waardoor men langer in het eigen huis kan blijven wonen. Dit kan niet zonder een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning). Eventuele belemmeringen in de regelgeving neemt de gemeente weg. Woningcorporaties grijpen renovaties aan om een deel van de woningen levensloopbestendig te maken.
- Seniorenwoningen bouwen bij voorzieningen: de bereidheid van ouderen om te verhuizen is het grootst als ze in de buurt kunnen blijven wonen.

Woningcorporaties

De ChristenUnie wil dat de gemeente Velsen woningcorporaties de ruimte geeft om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig te kunnen bouwen, maar vraagt daarbij wel duidelijke kaders via een gemeentelijke woonvisie.

Woningcorporaties dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen. Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid, op het niveau van de buurt en de wijk. Daarbij organiseren corporaties het leefbaarheidsbeleid mét de bewoners in Velsen.

- Ruim baan voor woningcorporaties. Naast betaalbare koopwoningen, zijn er vooral meer sociale en (lage) middeldure huurwoningen nodig waaronder appartementen en studio's voor starters en gescheiden gezinnen.
- De gemeente zorgt er samen met de wooncorporaties voor dat er voldoende sociale huurwoningen beschikbaar zijn voor speciale doelgroepen (ambulante cliënten beschermd wonen, stathouders, tienermoeders, arbeidsmigranten.)
- De gemeente besteedt in de prestatieafspraken met de woningcorporaties aandacht aan:
 - de beschikbaarheid van goede sociale huurwoningen,
 - de leefbaarheid in wijken en de sociale koopsector,
 - eventuele verkoop bestaande voorraad woningen,
 - aantal nieuw te bouwen woningen,
 - energiebesparing en verduurzaming van bestaande woningen
 - duurzaam en energiezuinig als norm bij nieuwbouw,
 - aantal te vestigen stathouders en andere doelgroepen zoals mensen vanuit de beschermde woonvorm naar zelfstandig wonen met ambulante begeleiding.

Duurzame woningen en andere gebouwen

Bij de energietransitie is isolatie van woningen van groot belang. Deze transitie raakt alle terreinen van onze economie en samenleving, niet in het minst de gebouwde omgeving.

- Woningen in Velsen worden duurzaam gebouwd en de gemeente zet in op verduurzaming van bestaande woningen.
- In de woonvisie komen ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen, met een plan hoe we in Velsen de bestaande woningvoorraad volledig gaan verduurzamen.
- **ChristenUnie wil dat in Velsen een duurzaamheidslening beschikbaar komt.**
- Wijkgerichte aanpak bestaande bouw. In de bestaande bouw wordt jaarlijks een ambitieus maar realistisch aantal woningen voorzien van een duurzame warmteoplossing. Dit gebeurt in een wijkgerichte aanpak.
- Klimaatbestendige nieuwbouw. Bij nieuwbouw gaat het niet alleen om energiebesparing en aardgasvrij bouwen, maar ook om klimaatbestendigheid, zowel voor wat betreft de omgang met water - waaronder het afkoppelen van hemelwater en afvalwater - als het voorkomen van hittestress. We willen dat Velsen beter gebruik maakt van de huidige juridische mogelijkheden en verkent wat er extra nodig is, zoals aanpassing van het Bouwbesluit.

- Voorkom energiearmoede. Wijken met slecht geïsoleerde huizen en bewoners met lage inkomens moeten prioriteit krijgen bij de energietransitie. Met isolatie gaat de energiebehoefte omlaag, daarna kan aardgas worden vervangen door duurzame warmte. Hiermee blijven de woonlasten bij verduurzaming gelijk (woonlastenneutraal) en worden woningen ook nog eens comfortabeler.

Zie voor meer over dit onderwerp in hoofdstuk 2: Energie, klimaat en milieu

6.2 Ruimte

Een belangrijk deel van ons leven maken we gebruik van gemeentelijke voorzieningen. De straatverlichting werkt, de straat ligt er netjes bij, er zijn bosjes en grasvelden. Stel je eens voor dat we het zonder openbare verlichting moesten doen! Of dat het vuil niet wordt opgehaald? Met dit dagelijks werk draagt de gemeente bij aan ons geluk.

De openbare ruimte heeft invloed op onze gezondheid. Als we wandelen, kunnen spelen, hardlopen, of fitnessen in de buitenruimte. Een hardlooprondje wordt spannender als er een start- en finishstreep op de weg staan.

Ook Velsen moet zich voorbereiden op klimaatverandering. Er komen meer hoosbuien en meer hittegolven. Juist bij de inrichting van de openbare ruimte moet je daar nu keuzes in maken, vindt de ChristenUnie. Met meer ruimte voor water en groen wordt de stad robuuster. Tegelijk geeft dit weer meer kansen voor biodiversiteit in de stad.

Ook voor ons gevoel van veiligheid, de vrijheid om anderen te ontmoeten en contacten te leggen is een goede, sociaal veilige, openbare ruimte van levensbelang.

De ChristenUnie denkt dan ook aan groepen die minder makkelijk hun weg vinden, mensen met rollator, blindenstok, of kinderwagen, iedereen moet in onze gemeente zijn of haar weg kunnen vinden.

- Bij het aanbesteden van onderhoud en aanleg van de openbare ruimte streeft de gemeente Velsen zoveel mogelijk de Duurzame Ontwikkelingsdoelen¹⁰ (van de Verenigde Naties) na.
- In Velsen is er voldoende ruimte voor kinderen om te spelen, in speeltuinen, maar ook in bosjes om hutten te kunnen bouwen en in bomen te klimmen.
- De openbare ruimte daagt uit tot spelen en bewegen, ook voor volwassenen.
- De openbare ruimte geeft ruimte aan water en groen om klimaatverandering op te kunnen vangen. Stortbuien kunnen zo beter opgevangen worden, bij hete zomers gaan we zo hittestress tegen.
- Onze gemeentelijke gebouwen krijgen zo veel mogelijk groene gevels en daken.
- Ontwerp de openbare ruimte op en top toegankelijk.
- Gemeentebestuurders en raadsleden in Velsen moeten jaarlijks een toegankelijkheidswandeling maken met ervaringsdeskundigen. Dus een geblinddoekte wandeling onder begeleiding van iemand die blind is, of een rondje in een rolstoel. Zo worden de gemeentebestuurders zich bewust van het belang van toegankelijkheid en worden ze direct ambassadeurs voor toegankelijkheid.
- Motorbladblazers kunnen echt niet meer.
- Door middel van een (beeld)kwaliteitsplan maakt de gemeente met haar inwoners afspraken over de openbare ruimte.
- De gemeente geeft ruimte en praktische hulp en hulpmiddelen aan inwoners om hun wijk of straat in eigen beheer te onderhouden.

¹⁰ www.sdg nederland.nl/sdgs (zie ook paragraaf 10.2)

- Open landschappen behouden, versnippering voorkomen. Open landschappen mogen niet steeds kleiner worden. Verrommeling, versnippering en opdringerige zichtlocaties langs wegen willen we tegengaan.
- De gemeente zorgt voor goed en planmatig onderhoud van wegen, fietspaden en trottoirs.
- Bij openbare ondergrondse afvalcontainers plaatst de gemeente zoveel mogelijk groen, gras en bloemen om op een positieve manier zwerfval tegen te gaan.

Omgevingswet

Naar verwachting komt er in de loop van 2022 een nieuwe wet: de Omgevingswet. Doel van deze wet is het eenvoudiger maken van regels en meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet moet bestaande wetten vervangen en zorgen voor een integrale én gebiedsgerichte benadering. De overgang naar de Omgevingswet is een enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat maar ook het sociale- en gezondheidsdomein.

- De ChristenUnie is voor een goede participatieverordening waarin beschreven staat hoe de participatie van burgers vormgegeven moet worden en op welke gebieden. De gemeente geeft daarin een goed voorbeeld.
- We pleiten voor een goede omgevingsvisie op gemeentelijk niveau; bij voorkeur gemaakt in dialoog met de bewoners van de verschillende (sub-)wijken.
- Belangrijk is ook een goed werkend Digitaal Stelsel Omgevingswet. Vooral: goede ondersteuning voor burgers die niet (zo) digitaal vaardig zijn.
- Bij de uitvoering van de Omgevingswet werkt de gemeente Velsen nauw samen met de Provincie en de Waterschappen.

Groene Schoolpleinen

We stimuleren groene schoolpleinen. Kinderen vinden een groen schoolplein leuker, mooier en prettiger, zijn geconcentreerder, rustiger, bewegen meer, zijn meer in contact met de natuur en hebben een uitdagendere speelomgeving. Daarnaast draagt een groen schoolplein bij aan verminderen van wateroverlast, hittestress en is het goed voor de biodiversiteit.

Natuur

De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. Natuur is kwetsbaar. Er zijn dus regels nodig om de natuur te beschermen. De gemeente moet bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving.

- Bij de inrichting van de openbare ruimte in Velsen wordt rekening gehouden met (historische) landschappelijke elementen, zoals het Oer-IJ en duinrellen.
- Geen bezuiniging op natuur- en milieueducatie.
- De ChristenUnie pleit voor een revolverend landschapsfonds: Een fonds waaruit geleend kan worden om de ontwikkeling van landschapsplannen financieel te ondersteunen.

Afstemming over kwetsbare natuur bij Regionale Energie Strategie (RES)

Ruimtelijke principes en afwegingskaders voor natuur en landschap zijn voor de meeste RES'en nog onvoldoende uitgewerkt. De ChristenUnie pleit voor een goede balans tussen het belang van duurzame energieopwekking en het belang van landschappelijke waarde.

Keuzes hebben langdurige consequenties voor natuur en landschap.

- De gemeente Velsen betreft actief de organisaties en bewoners uit de omgeving bij het uitwerken van de plannen. Anders komen we bij de uitvoering in de problemen, raken we achter in het halen van onze doelen en delft de natuur verder het onderspit.

IJmuiden

Velsen-Zuid

Santpoort-Noord

Velsen-Noord

Velserbroek

Santpoort-Zuid

Driehuis

Hoofdstuk 7 Mobiliteit

Waar staat de ChristenUnie voor?

Goede wegen, paden en OV-verbindingen zijn noodzakelijk om economische, sociale en culturele activiteiten te ondernemen. Mobiliteit brengt mensen bij elkaar. Maar de groeiende mobiliteit mag niet ten koste gaan van onze leefomgeving.

Meer dan de helft van de verplaatsingen gebeurt op korte afstand. Daarom krijgt langzaam verkeer in Velsen voorrang. Dit maakt onze woonomgeving leefbaar, veilig en duurzaam.

Bij verdeling van de openbare ruimte en instelling van verkeerslichten binnen onze gemeente kiest de ChristenUnie daarom voor het STOP principe: Eerst Stappen, dan Trappen (fiets), dan Openbaar vervoer en vervolgens pas de Personenwagen.

De ChristenUnie gaat zich de komende periode verder inzetten voor verduurzaming van de mobiliteit (volledig CO2-neutraal in 2040), voor het vermijden van overbodig verkeer en voor vergroting van het aandeel lopen, fietsen en openbaar vervoer in de totale mobiliteit in Velsen.

Om deze duurzame mobiliteitstransitie te realiseren investeren we in sociaal veilige wandelroutes, in meer ruimte voor de fiets met een fijnmazig netwerk van doorfietsroutes met een hoge kwaliteit, in snelle, frequente en rechtstreekse busverbindingen, behoud van treinverbindingen en in een goede afstemming tussen mobiliteit en ruimtelijke ontwikkeling. De gemeente Velsen is (samen met provincie en Rijk) verantwoordelijk voor infrastructuur van hoog niveau.

7.1 Voetgangers

- **ChristenUnie wil consequente toepassing van de eisen voor de toegankelijkheid bij het inrichten van de openbare ruimte.**
- Barrières voor voetgangers, en met name voor (visueel) gehandicapten moeten verdwijnen, te beginnen bij basisscholen, winkelcentra, zorgvoorzieningen en andere belangrijke ontmoetingsplekken en de looproutes daarnaartoe. Verhoogd liggende trottoirs moeten op elke hoek voorzien zijn van op- en afritbanden voor rolstoelen, rollators en kinderwagens.
- Voetpaden moeten volledig gebruikt kunnen worden dus obstakels worden weggehaald, goede bestrating en overhangend groen of heggen teruggebracht tot de erfgrans.
- Wandelroutes van en naar openbare voorzieningen, winkelcentra en zorgvoorzieningen wil de ChristenUnie voorzien van voldoende bankjes. Zo kunnen ook mensen die minder goed ter been zijn geregeld rusten of elkaar ontmoeten.

7.2 Fiets

- **De ChristenUnie wil een actualisering van het fietsbeleid, die gericht is op groei en stimulering van het fietsverkeer.**
- **De geplande (regionale) doorfietsroutes van Pontplein naar Haarlem moeten worden voltooid. Op deze routes heeft de fiets zo veel mogelijk voorrang. Zo stimuleren we het gebruik van de fiets in het woon-/werkverkeer met zo min mogelijk hinder van obstakels en het overig verkeer.**
- Er komt op de begroting een apart fietsbudget en er wordt maximaal gebruik gemaakt van subsidies van andere overheden. Inzet is door deze extra investeringen het fietsgebruik te laten groeien naar tenminste 50% van alle ritten in Velsen tot 7,5 km. In samenwerking met

de omliggende gemeenten en de provincie investeren we ook in veelgebruikte woon- / werkroutes.

- Fietsroutes moeten comfortabel zijn en worden daarom uitgevoerd in rood asfalt. Bij 50 km wegen zijn fietspaden de norm. Deze fietspaden zijn tenminste 2 meter breed om ruimte te bieden voor e-bike en bakfiets en om fietsfiles te voorkomen.
- Op 30 km wegen die onderdeel zijn van een fietsroute komen fietsstroken in rood asfalt en heeft de rest van de straat klinkers m.u.v. busroutes. Fietsstroken zijn tenminste 1,80 meter breed zodat fietsers naast elkaar kunnen fietsen. Auto's krijgen met het oog op de verkeersveiligheid óf voldoende ruimte om fietsers in te halen óf worden door een smal wegprofiel gedwongen achter fietsers te blijven rijden.
- Fietsroutes zijn goed verlicht en worden bij sneeuw en ijsel schoongeveegd.
- Fietsvriendelijke wijken. De gemeente gaat bij nieuwbouw of herstructurering van wijken uit van het fietsverkeer en richt wijken fiets- en kindvriendelijk in. Er komen sociaal veilige fietsverbindingen die wijken onderling snel verbinden.
- Paaltjes op fietspaden veroorzaken veel ongelukken. Deze worden zoveel mogelijk verwijderd.
- Het dragen van een fietshelm wordt proactief gestimuleerd.
- Bij winkelcentra, bushaltes en overige attractiepunten komen genoeg fietsenrekken die voldoen aan de normen van FietsParKeur zodat fietsen veilig en gebruiksvriendelijk kunnen worden gestald.
- De gemeente gaat fietsvriendelijke horeca het predicaat "Fietscafé" geven. Deze gelegenheden hebben voldoende stallingen, een sanitaire ruimte, een EHBO-uitrusting, een fietsreparatieset inclusief fietspomp, een gratis watervulpunt en bieden de mogelijkheid om elektrische fietsen op te laden.
- Deelfietsen en scooters. Om verrommeling van de openbare ruimte te voorkomen komt er een vergunningsstelsel voor aanbieders van deelmobiliteit. Alle aanbieders van deelmobiliteit in de gemeente moeten voldoen aan de landelijke standaarden van Mobility as a Service.
- Knelpunten in kaart. Met onze inwoners en de (lokale) fietsersbond gaan we de fietsknelpunten in Velsen inventariseren. We kijken daarbij onder andere naar comfort, veiligheid, directheid en doorstroming.
- Elektrische fiets lessen aanbieden in samenwerking met de fietsersbond voor ouderen en bijv. allochtonen, vluchtelingen.

7.3 Openbaar vervoer

- **De ChristenUnie wil behoud van de stations op de Kennemerlijn** (Santpoort Zuid, Santpoort Noord en Driehuis), met minimaal tweemaal per uur een trein in beide richtingen.
- Nieuwe buslijnen, kort wachten, schone en stille bussen. De gemeente participeert actief bij het opstellen van programma van eisen voor de nieuwe OV-concessie Haarlem-IJmond 2027 en betreft de gebruikers van het OV daarbij. Openbare voorzieningen, zoals zorgcentra en scholen moeten goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer.
- De gemeente gaat lobbyen voor OV-verbindingen naar de DFDS terminal en naar de Noord-Pier.
- Bushalte tussen Zwembad Heerenduinen en entree Heerenduinen invoegen. Er is veel bezoek aan beide plaatsen en de parkeerplaatsen zijn vaak vol. Bereikbaarheid via OV dient voor beide locaties verbeterd te worden.
- Combinaties OV met doelgroepenvervoer. De gemeente zet samen met de provincie in op onderzoek naar slimme combinaties van doelgroepenvervoer (regiotaxi's, scholierenvervoer, wmo-vervoer) en openbaar vervoer op plekken en tijden waar reguliere buslijnen onvoldoende rendabel zijn. Zo blijven ook kleine kernen en stadsranden ook zonder auto goed bereikbaar.

- Vraagafhankelijk vervoer is alleen een alternatief voor OV als sprake is van korte aanmeldtijden (maximaal 1 uur) en een aantrekkelijke prijs. Al dit vraagafhankelijke mobiliteitsaanbod moet zero-emissie zijn.
- Binnen 4 jaar zijn alle bus- en tramhaltes toegankelijk gemaakt voor mobiliteitsbeperkten, voor zover dit nog niet gebeurd is.
- Nieuwe bewoners krijgen informatie over de OV-bereikbaarheid van hun woonwijk.
- De gemeente spant zich in om de kleine kernen goed bereikbaar te houden voor het OV. Als reguliere OV-lijnen niet haalbaar zijn, is er een goed laagdrempelig alternatief beschikbaar.

7.4 Parkeren

In een aantal wijken neemt het aantal auto's dusdanig toe dat parkeren een probleem wordt voor de leefbaarheid. Aan de andere kant zorgen parkeernormen ervoor dat woningbouw wordt belemmerd, doordat veel kostbare ruimte vrij moet blijven als parkeergelegenheid. ChristenUnie pleit er in de eerste plaats voor dat lopen, fietsen, openbaar vervoer en deelauto's worden gestimuleerd. Hiermee neemt de behoefte aan het bezit van eigen auto's af en het is beter voor klimaat en leefbaarheid. Vervolgens is het inrichten van parkeervoorzieningen maatwerk per project en per wijk.

- **Om woningbouw te faciliteren wil ChristenUnie dat parkeernormen maatwerk zijn, afhankelijk van de specifieke situatie in projecten en wijken.**
- **Bij nieuwbouw moet parkeren zoveel mogelijk op eigen terrein en/of inpandig.**
- **Het belang van een parkeergarage ondergronds op Plein 1945 zal door onderzoek moeten worden aangetoond.**
- Bestaande parkeerterreinen worden (waar dit ruimtelijk inpasbaar is) voorzien van daken met zonnepanelen om zo bij te dragen aan de klimaatopgave.
- Als laden op eigen terrein niet mogelijk is, dan zijn er in Velsen openbare laadmogelijkheden beschikbaar. Het aantal laadpalen volgt de groei van het aantal elektrische auto's.

Deelauto's

De ChristenUnie wil dat het gebruik van deelauto's wordt gestimuleerd. Door het gebruik van deelauto's te stimuleren kan veel ruimte worden bespaard en stimuleren we de verduurzaming van de mobiliteit.

- **ChristenUnie wil dat er de komende periode een actieplan deelauto's opgesteld.**
- De gemeente ondersteunt initiatiefnemers van coöperatieve deelautoprojecten en zorgt voor kennisdeling tussen initiatieven.
- De gemeente reserveert voldoende parkeerplekken voor autodeelprojecten.
- Bij introductie van deelautoprojecten in de wijk maakt de gemeente vooraf afspraken met de wijk over het weghalen van parkeerplekken bij een groeiende deelname aan het deelautoproject.
- Er komt een budget om vrijgekomen parkeerplekken snel om te bouwen tot ruimte voor groen, spelen en fietsparkeren zodat bewoners snel resultaat zien in een verbetering van de kwaliteit van hun woonomgeving.
- De gemeente gaat via IJmond Bereikbaar door met het stimuleren van bedrijven om te kiezen voor deelauto's, fietsen en OV als alternatief voor de leaseauto of privéauto.
- Alle nieuwe deelauto's in Velsen zijn vanaf 2024 elektrisch.

7.5 Verkeersveiligheid

- **Kanaaldijk in IJmuiden moet versneld verkeersveilig worden.**
- **Er komen heldere stappenplannen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid op loop- en fietsroutes naar scholen.**
- De gemeente Velsen werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen op basisscholen en bij instellingen en voert lobby bij provincie Noord-Holland voor aansluiting bij het verkeersveiligheidslabel en ChristenUnie wil dat alle scholen meedoen aan het verkeersexamen, omdat dit het fietsen door kinderen stimuleert.
- De maximumsnelheid binnen de bebouwde kom wordt 30 kilometer en wegen worden daarop ingericht, zodat ook handhaving kan plaatsvinden. Hierbij het Duurzaam Veilig principe toepassen: wegen zo inrichten dat voor weggebruikers de maximumsnelheid al duidelijk blijkt uit de weginrichting en zij hun snelheid hieraan aanpassen.
- Op wegen binnen de bebouwde kom met openbaar vervoer en ringwegen geldt 50 kilometer per uur: Stationsweg, Heerenduinweg en Lange Nieuwstraat
- Het verkeer moet met name voor voetgangers en fietsers veiliger worden. Wij zetten in op minimaal 50 procent minder verkeersslachtoffers in 2030 ten opzichte van 2022.
- Er komen bovendien meer woonerven waar niet harder dan 15 kilometer per uur wordt gereden. Waar het op korte termijn niet mogelijk is om de weginrichting aan te passen aan de lagere maximumsnelheid kiezen we voor tijdelijke snelheidbeperkende maatregelen genomen.
- Op basis van registratie van de ongevallen brengt de gemeente tenminste elke vier jaar de zogenaamde 'gevaarlijke plekken' in beeld.
- De ChristenUnie pleit voor het weren van grotere vrachtwagens uit het centrum.

7.6 Automobilititeit, brommers en scooters

- **Verbetering van de luchtkwaliteit door instellen van milieuzones.**
De ChristenUnie is voorstander van het weren van vervuilende personenauto's, bestelauto's, vrachtauto's en taxi's die niet tenminste voldoen aan Euro IV.
- ChristenUnie wil onderzoek op welke termijn het haalbaar is om alleen nog elektrische brommers en scooters in Velsen toe te staan.
- **Velserboog (verbinding N208 Westelijke Randweg naar A9) houden we op de agenda.**
- Bereikbaarheid toets. Bij grote bouwplannen gaan we in Velsen een bereikbaarheidstoets hanteren, om efficiënt met mobiliteit om te gaan.
- Stimuleren van duurzame initiatieven op het gebied van pakketbezorging en stadslogistiek. Door elektrische bakfietsen, zero-emissievoertuigen en uitstootvrije vuilniswagens. Met ondernemers gaat de gemeente verkennen of het opzetten van stadsdistributie (via logistieke hubs en pakketautomaten in wijken) haalbaar is, om zo het vrachtverkeer te beperken.

Hoofdstuk 8 Kunst, cultuur en sport

8.1 Kunst en cultuur

Waar staat de ChristenUnie voor?

Kunst, cultuur en creativiteit verrijken het leven en de samenleving. Wij mensen vormen het beeld van God als creatieve Schepper.

Kunst kan confronteren, stilzetten, ontspannen, wakker schudden en verbinden. Kunst bepaalt ons ook bij de manier waarop wij als mensen het beeld zijn van God als creatieve Schepper.

In onze culturele instellingen werken professionals en amateurs samen aan het mooier maken van de samenleving van Velsen. Kunst en cultuur zijn eerst en vooral van en voor de samenleving. De overheid vervult een belangrijke rol als subsidieverstrekker, opdrachtgever en hoeder van ons culturele klimaat en erfgoed.

Kunst is ook voor en van iedereen. Het is belangrijk dat er toegankelijk aanbod van kunst en cultuur is, met name voor jongeren. Door amateurkunsten te beoefenen, ontdekken en ontwikkelen zij hun creatieve talenten.

Cultuur dichtbij

De ChristenUnie is voor cultuur in de breedte; dat wil zeggen dat we het bereikbaar en betaalbaar willen maken voor iedereen. We koesteren onze eigen lokale geschiedenis en we vinden het belangrijk dat onze lokale geschiedenis verteld blijft worden.

- **Cultuur- en kunsteducatie voor alle kinderen. Dichtbij en betaalbaar.** Kinderen uit gezinnen in armoede kunnen (bijvoorbeeld met behulp van een minimapas, of via het Jeugd Cultuurfonds) korting krijgen of gratis deelnemen. Dit wordt ook meegenomen in subsidievoorwaarden voor culturele instellingen.
- **De lokale geschiedenis wordt levend gehouden**, met verhalen over het Oer-IJ, de Romeinen, Oud Velsen, de Harddraverij, het Kanaal en de -gravers, Pieter Vermeulen, de visserij, de haven en scheepvaart, Tata, de Forten en de bunkers en heel veel meer!
- Om onze cultuurhistorie via verhalen uit Velsen zichtbaar te maken voor haar inwoners en bezoekers, komt er een website waar deze verhalen gebundeld worden.
- ChristenUnie hecht belang aan het maken van muziek en kunst, omdat het een bewezen effect heeft op het welzijn van de mens en het maken van muziek en kunst mensen samen brengt en verbindt
- **De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen, inburgering en culturele voorzieningen in Velsen.**

Bibliotheken en overige culturele accommodaties

Voor veel inwoners van Velsen is de bibliotheek de toegang tot boeken, informatie, een cursus en ontmoeting. Ook is de bibliotheek belangrijk als aanvulling op het leesonderwijs voor kinderen, laaggeletterden en nieuwkomers.

Bibliotheekvoorzieningen staan, mede door veel bezuinigingen, meer en meer onder druk. De ChristenUnie wil sluiting van buurt-/dorpsvestigingen zoveel mogelijk voorkomen. Multifunctioneel, innovatief en duurzaam denken zien we als de weg vooruit. Huisvestingskosten kunnen naar beneden door een bibliotheek in een ander gemeentelijk gebouw te huisvesten (bijvoorbeeld een buurthuis, een museum, muziekschool of integraal kindcentrum). Er kunnen ook creatieve, alternatieve haal- en brengsystemen worden ontwikkeld ter versterking of vervanging van het huidige bibliotheekwerk.

- Gebouwen worden zoveel mogelijk multifunctioneel benut. Om het gebruik te optimaliseren, maar ook om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, verenigingen, kinderopvang, bibliotheken en muziekscholen, zorginstellingen, etc., te vinden en te versterken.
- **Investeren in de Stadsschouwburg en uitbreiding met een vlakkevloerzaal** (zoals we hadden in het Witte Theater) is nodig om professionele en amateurcultuur in Velsen te behouden. Hierbij beoordelen we kritisch op locatie, nut, noodzaak en de financiële haalbaarheid en houdbaarheid op lange termijn.
- De ChristenUnie wil de doorlopende kosten van culturele accommodaties in Velsen gunstig beïnvloeden door in te zetten op lagere energielasten. Dit door het verduurzamen van de gebouwen en lichtinstallaties. Bij nieuwe aanbestedingen/bouwplannen willen we dit nadrukkelijk betrekken en bij groot onderhoud hierover advies inwinnen.
- De ChristenUnie wil ook dat de gemeente het accommodatiebeleid afstemt met omliggende gemeenten met als doel elkaar niet te beconcurreren maar om elkaar en de cultuurdeelname te versterken.

Monumenten en (kerkelijk) erfgoed

Erfgoed en monumenten zijn beeldbepalende elementen in steden, dorpen en wijken. Het zijn bakens in een veranderende wereld en brengen herinneringen met zich mee. Goed onderhoud en beheer van erfgoed en monumenten vinden we belangrijk en we kijken daarbij ook naar nieuwe invullingen van oude gebouwen.

Kerken zijn als religieus erfgoed nogal eens beeldbepalend in steden en dorpen. Voor veel Nederlanders dragen kerken herinneringen aan belangrijke momenten in het leven. Kerken bieden een plek voor erediensten en bezinning. Veel kerken verliezen echter hun functie en daardoor dreigt leegstand en achterstallig onderhoud. Niet alle kerken kunnen behouden worden, maar er liggen wel kansen in een waardige alternatieve bestemming.

- De ChristenUnie wil voortzetting van het Winkelfonds, om historische gevels en straatbeelden hun elan terug te geven. Dit fonds helpt ondernemers en verhuurders om hun gevels op straatniveau op te knappen.
- De gemeente Velsen stelt een eigen kerkenvisie op met als doel zoveel mogelijk kerkgebouwen in stand te houden, maar ook om kansen voor herbestemming niet te missen en samen met de provincie op tijd in te zetten op behoud van het religieus erfgoed.

Musea

Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de al dan niet lange lokale/regionale geschiedenis vraagt zorgvuldigheid. Musea hebben een cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Het biedt ook kansen om mensen te (re)activeren. Voor het financieel ondersteunen van onze musea en het archief zoekt de gemeentesamenwerking in de regio en bij derde (particuliere) partijen.

- **De ChristenUnie wil dat de gemeente herhuisvesting van het Pieter Vermeulen Museum ondersteunt.**

Evenementen

Evenementen in Velsen moeten veilig en gezond zijn. Niet alleen zijn ze goed toegankelijk maar ook komen er heldere (subsidie-) afspraken over afval/duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank/drugs).

8.2 Sport

Bij sporten staat plezier voorop. Daarom kiest de ChristenUnie voor een toegankelijke sportwereld waarin iedereen kan meedoen. We stimuleren de breedtesport in Velsen. Jong, oud, ongeacht niveau of handicap, arm, rijk, topsport of gewoon gezellig met elkaar; voor iedereen moet sport beschikbaar zijn.

ChristenUnie vindt bewegen, wandelen en sporten óók belangrijk voor de gezondheid van jong en oud. Goed toegankelijke voorzieningen stimuleren verschillende vormen van bewegen.

Waar staat de ChristenUnie voor?

Sport brengt mensen in beweging. Sport stimuleert lichaam en geest tot optimale prestaties en bevordert een gezonde en vitale samenleving. Daarom is het nodig om ook voor de toekomst voldoende sportfaciliteiten te hebben; van openbare beweegplekken tot sportparken, grote en kleine sportaccommodaties, fitnessclubs en wandelgroepen.

De ChristenUnie zet zich in voor een toegankelijke sportwereld. Iedereen is welkom!

Sport breng ook mensen samen. Sportverenigingen fungeren vaak als cement in de samenleving en verdienen steun, zeker nu deze door de coronacrisis grote klappen hebben gehad.

Het is goed voor kinderen dat ze leren dat bewegen leuk is, dat ze leren om doelen te stellen en samen te werken in een team. Daarom willen we dat sport toegankelijk is voor iedereen, in het bijzonder voor de jeugd, zonder fysieke drempels. Het is van groot belang dat alle kinderen kunnen sporten. Ook de kinderen uit een gezin met een kleinere portemonnee.

Sport dichtbij

Het stimuleren van minima, ouderen, mensen met een beperking en mensen die nog niet sporten om meer te gaan bewegen staat hoog in het vaandel bij de ChristenUnie. De ChristenUnie pleit voor open sportclubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein.

Maar in de gemeente Velsen nodigen ook de verschillende fiets-, vaar-, wandel- en hardlooproutes en veilige 'ommetjes' uit tot bewegen en meedoen.

- **De ChristenUnie pleit voor behoud van de buurt- of gemeentelijke sportcoach, om de verbinding tussen sport, onderwijs, inburgering en zorg te bevorderen.**
- De ChristenUnie wil zich inzetten voor het creëren van ontmoetingsplekken, bijvoorbeeld jeu de boules banen in wijken, sport- en spelmogelijkheden, zodat integratie op een natuurlijke wijze kan ontstaan.
- Bij het plannen en bouwen van nieuwe wijken en infrastructurele projecten wil de ChristenUnie dat er plaats komt voor zoveel mogelijk openbare beweegplekken en -routes in de openbare ruimte. Wijken krijgen de mogelijkheid om naast kinderspeeltoestellen te kiezen voor openbare fitnessapparaten.
- Voor een gezonde leefstijl met voldoende beweging wordt de basis op jonge leeftijd gelegd. Buurtsportcoaches, jongerenwerkers en wijkregisseurs spelen hierin een belangrijke rol.
- Een gezonde leefstijl met voldoende beweging draagt ook voor ouderen bij aan zelfredzaamheid en sociaal contact. Voor alle ouderen in onze gemeente ontwikkelt de gemeente laagdrempelige sport- en beweegprojecten.
- In Velsen zorgen we ervoor dat er ook speeltuinen zijn voor kinderen met een beperking.

Sportaccommodaties

Het is mooi als mensen hun sporttalenten ontwikkelen en zelfs door kunnen groeien naar de topsport. Ook fungeert de topsport vaak als stimulerend voorbeeld. Toch moet de focus van de gemeente Velsen liggen op de breedtesport. Op sport voor iedereen, dichtbij en betaalbaar.

Naast het zo beweeg-vriendelijk mogelijk inrichten van de openbare ruimte is het belangrijk dat de sportaccommodaties goed onderhouden, toegankelijk voor mensen met een beperking en veilig zijn. De gemeente staat in nauw contact met de sportverenigingen en heeft de behoefte aan voorzieningen goed in beeld en maakt op basis daarvan een (financiële) jaarplanning. De gemeente probeert alle verenigingen op een eerlijke maar ook financieel passende manier te bedienen. Daarbij houdt de gemeente rekening met een goede spreiding van sportvoorzieningen over onze gemeente. De ChristenUnie wil ook dat de gemeente het accommodatiebeleid afstemt met omliggende gemeenten met als doel elkaar en de sportdeelname te versterken.

- **ChristenUnie wil evaluatie en versterking van het sport- en preventieakkoord.** De gemeente Velsen heeft met verenigingen een sport- en preventieakkoord 2020-2021 opgesteld, waarin onder andere afspraken staan over een positieve sportcultuur, inclusiviteit, discriminatie en racisme, alcohol en drugs, toegankelijkheid en vrijwilligersbeleid.
- Alle sportaccommodaties moeten uitnodigend en fysiek toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- De gemeente Velsen ziet erop toe dat iedereen die er recht op heeft, het Jeugdsportfonds weet te vinden;
- Alcohol en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantines tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd. De ChristenUnie pleit daarom voor een alcoholconvenant tussen de gemeente en sportverenigingen.
- Elk kind in Velsen heeft aan het einde van de basisschoolleeftijd het zwem-ABC.

Hoofdstuk 9 Veiligheid in Velsen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Als inwoner van Velsen wilt u veilig kunnen leven. De overheid heeft de plicht om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Naast de wettelijke taak van de overheid zien wij een grote rol voor de samenleving. Juist ook als het gaat om veiligheid.

Elke buurt of wijk heeft een eigen aanpak nodig en inwoners moeten betrokken zijn bij het opstellen daarvan. Juist inwoners, winkeliers, scholen, bedrijven, politie en woningcorporaties dragen bij aan goede buurten. Dat zijn buurten waarin jongeren veilig naar school gaan en kinderen ruimte hebben om te spelen, waarin ouderen zonder angst of zorg over straat kunnen, actief kunnen zijn en nog voluit van het leven kunnen genieten.

Veiligheid gaat over meer dan alleen het beschermd worden tegen geweld. Een schone en nette buurt zorgt bij veel bewoners al voor een veel veiliger indruk dan wanneer een buurt of straat er verwaarloosd uitziet. De ChristenUnie wil zich er dan ook voor inzetten dat de openbare ruimte in Velsen er netjes en verzorgd uitziet.

9.1 Een veilige samenleving

Ook bij de aanpak van veiligheidsproblemen toont de ChristenUnie haar hart voor de samenleving. Hard waar het moet, zacht waar het kan. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve, op herstel gerichte, aanpak van daders.

De ChristenUnie steunt het integraal veiligheidsplan van de gemeente Velsen. Betrokkenheid van inwoners en organisaties is van groot belang bij de analyse van veiligheidsproblemen en bij het stellen van prioriteiten bij de oplossing daarvan.

Inwoners worden, als oren en ogen van de politie, actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Dit kan door de inzet van Burgernet en van internet, zoals appgroepen in de wijk. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners van Velsen gemakkelijk melding kunnen maken van overlast en van crimineel gedrag, waarbij de politie contact legt met de melder over de resultaten. De mogelijkheid van het anoniem aangifte doen, biedt inwoners in sommige gevallen veiligheid. De ChristenUnie vraagt om voorlichting over deze mogelijkheid.

De ChristenUnie hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor inwoners in de wijk en zijn coördinerende taak naar andere agenten en de gemeente toe om problemen in de wijk concreet aan te pakken.

- **Er wordt ingezet op extra beschikbaarheid en zichtbaarheid van de wijkagent**
- **ChristenUnie wil een wijkambassadeur in de wijken die het vertrouwen heeft van de inwoners en bruggenbouwer is voor alle betrokkenen.**
- Inwoners worden (eventueel per wijk) betrokken bij het opstellen van het veiligheidsplan en de prioriteiten.
- De burgemeester zorgt voor lage drempels voor het doen van (anoniem) aangifte en voor goede terugkoppeling door de politie.

- In wijken waar groepen jongeren georganiseerd overlast veroorzaken, wordt een groepsaankpak opgesteld in overleg met het Veiligheidshuis¹¹. Harde kern en meelopers worden geïdentificeerd en ouders en netwerken betrokken om de overlast terug te dringen.
- Betrek inwoners bij veiligheid in hun directe omgeving d.m.v. Burgernet, en Buurtpreventie Apps.

9.2 Drugs en drank

Mensen zijn geschapen door God. Het kan niet de bedoeling zijn dat zij door drugs, drank, of verslaving zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijtraken.

De haven van IJmuiden is een risicogebied voor productie van drugs, smokkel van drugs en handel in drugs, witwassen en ondermijning. ChristenUnie steunt de goede samenwerking tussen alle overheidsinstanties die deze vormen van criminaliteit tegengaan, zoals politie, douane, marechaussee en gespecialiseerde opsporingsdiensten.

De ChristenUnie wil de aanwezigheid van coffeeshops en het gebruik van drugs actief tegengaan en handhavend optreden bij overlast. De gemeente moet bij aanwezige coffeeshops actief handhaven op de landelijk vastgestelde criteria en op het afstandscriterium (minimaal 300 meter tot scholen). De ChristenUnie is tegen uitbreiding van het huidige aantal van maximaal twee coffeeshops in Velsen.

De ChristenUnie is tegen het zelf telen van wiet door gemeenten en is zeer kritisch over experimenten hiermee. Wiet is en blijft een verboden middel. Door het wietgebruik tegelijkertijd wel te gedogen geeft de overheid een dubbele boodschap af.

Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden. Growsshops worden verboden.

De gemeente Velsen moet meer doen tegen het toenemende gebruik en de groeiende acceptatie van synthetische drugs. Het dumpen van drugsafval levert enorme milieuschade op en gaat gepaard met illegaliteit en criminaliteit. De ChristenUnie ondersteunt de regionale samenwerking om drugs om druggelateerde criminaliteit en overlast aan te pakken.

De handhaving van de Drank- en Horecawet vraagt om voldoende beschikbare en goed geschoolde handhavers. De ChristenUnie is voor extra alertheid op de handhaving van leeftijdsgrenzen. De strijd tegen drankmisbruik voert de gemeente samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.

- De gemeente organiseert (zo nodig samen met andere gemeenten) voldoende toezichtcapaciteit voor de Drank- en Horecawet.
- *Happy hours* in de horeca en reclamestunts voor alcoholische dranken worden via convenanten of via de APV aan banden gelegd.
- De gemeente Velsen voert een verbod in voor het gebruik van lachgas in de openbare ruimte.
- De gemeente Velsen zet zich samen met maatschappelijke partners in voor de preventie van alcohol- en drugsgebruik. Zowel richting de jeugd, als in de richting van ouders/volwassenen.
- De gemeente Velsen zet zich in om de doelstellingen in het landelijk Preventieakkoord (2018) te behalen, en stuurt hierop middels het lokaal Sport- en Preventieakkoord.
- Vestiging van nieuwe casino's en gokhallen moet worden voorkomen.

¹¹ www.zorgenveiligheidshuizen.nl/veiligheidshuizen/zvh-kennemerland

9.3 Prostitutie

Prostitutie is geen gewoon beroep. Prostitutie is vaak ongelijkwaardig, er is bijna altijd sprake van machtsongelijkheid, economische ongelijkheid en genderongelijkheid. Daarom is de ChristenUnie tegen prostitutie.

- De ChristenUnie is voor beperking van aantal seksinrichtingen in Velsen tot één.
- De gemeente Velsen zorgt voor een veilige opvang voor slachtoffers van loverboys, pooiers en mensenhandelaren.
- Onder jongeren speelt sexting en grooming een steeds grotere rol. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat ouders en scholen samen optrekken in de voorlichting en hulpverlening.
- Wijkteams volgen een training om loverboysituaties en gevallen van mensenhandel (bij thuisprostitutie) te herkennen en maken afspraken met de politie over handhaving, melding en begeleiding.

9.4 Mensenhandel en uitbuiting

Mensenhandel betekent per definitie het uitbuiten van mensen. Daarbij wordt dwang, misleiding, machtsmisbruik of misbruik van een kwetsbare positie gebruikt. Dit komt ook in Velsen voor. De haven van IJmuiden is een risicogebied voor mensenhandel. ChristenUnie steunt een goede samenwerking tussen alle overheidsinstanties om dit tegen te gaan.

De ChristenUnie wil dat onze gemeente zich actief inzet voor beleid tegen deze ernstige en complexe vorm van criminaliteit. Op die manier voorkomen we een waterbedeffect tussen gemeenten en zijn we beter in staat mensenhandel te voorkomen, te signaleren en aan te pakken.

- De aanpak Mensenhandel borgen we in het Integraal Veiligheidsplan.
- Velsen geeft uitvoering aan het "Integraal Veiligheidsplan Velsen" met daarin specifiek mensenhandel-beleid met daarin aandacht voor signalering, bestuurlijke handvatten om barrières op te werpen, zorgcoördinatie, ketenregie.
- Velsen heeft een aandachtsfunctionaris mensenhandel die bekend is met de bestuurlijke mogelijkheden om te signaleren en op te treden tegen mensenhandel en bekend is met de instanties waar slachtoffers van mensenhandel terecht kunnen.
- Velsen zorgt ervoor dat ieder slachtoffer van mensenhandel, ook ongedocumenteerden, terecht kan bij gemeentelijke voorzieningen zoals opvang en begeleiding. Daarbij moet slachtofferschap losgekoppeld worden van het doen van aangifte.
- De gemeente informeert arbeidsmigranten (bij voorkeur in hun eigen taal) over hun rechten en plichten en over de mogelijkheden om misstanden te melden en hulp in te roepen.
- Velsen creëert bewustwording van het probleem mensenhandel onder haar inwoners.

9.5 Ondermijning: verwevenheid tussen boven- en onderwereld

Ook in Velsen moeten we ons bewust zijn van de invloed van grootschalige criminele organisaties. Criminelen gebruiken onder meer vastgoed om crimineel verkregen gelden wit te wassen. Door een oplettende houding van het gemeentebestuur kunnen we deze ontwikkelingen op het spoor komen. Bijvoorbeeld door aandacht te schenken aan verdachte winkel-, bedrijfs- en horecapanden.

- ChristenUnie steunt het plan van aanpak van de gemeente Velsen voor Ondermijning ter bestrijding van verwevenheid boven- en onderwereld en daarmee aanpakken van de georganiseerde (grootschalige) criminaliteit. Dit vraagt om regionale samenwerking.

- Om illegaal gebruik van vrijkomende bebouwing/panden tegen te gaan is er beleid gericht op snelle herbestemming.
- De ChristenUnie is er voorstander van de wet Bibob gericht en zo veel als mogelijk is, in te zetten.
- De gemeente betreft de inwoners actief bij het herkennen van en signalering van (vermoedens van) ondermijnende activiteiten en het melden hiervan.
- Een succesvolle aanpak van ondermijning begint bij een integer en weerbaar lokaal bestuur en ambtenarenapparaat. In de verplichte gedragscode in Velsen moet hiervoor aandacht komen.
- Het havengebied kent risico's voor verschillende vormen van criminaliteit. De ChristenUnie steunt de inzet op het weer levendig en opgeruimd maken van dit gebied. Strikte handhaving van de regels, samenwerking met de ondernemers en mogelijkheden om anoniem meldingen te doen van misdrijven, is daarbij belangrijk.

9.6 Kindermishandeling en huiselijk geweld

Kinderen hebben het recht om veilig te zijn, om beschermd te worden tegen mishandeling. Want de gevolgen van mishandeling zijn groot. Geweld in huiselijke kring komt vaker voor dan we denken. Niet alleen kinderen maar ook ouderen en (ex-)partners zijn dagelijks slachtoffer. De ChristenUnie wil verder meer aandacht voor eer-gerelateerd geweld en genitale verminking. Hiervoor vragen we in Velsen om een stevig plan van aanpak.

Veilig Thuis, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, moet laagdrempelig bereikbaar zijn en bekend bij alle inwoners van Velsen. Voor slachtoffers van huiselijk geweld moet er passende hulp en/of een veilige opvang zijn. Opvang het liefst op een plek waar alle hulp onder één dak geboden kan worden.

- Al bij de zwangerschap vindt er screening plaats op hoog-risicosituaties.
- Consultatiebureaus (CJG/JGZ) bieden begeleiding in het omgaan met huilgedrag van baby's.
- De ChristenUnie zet zich in voor een aanpak van kindermishandeling waarin aandacht is voor preventie en voor het versterken van de interactie tussen kind, verloskundige, onderwijs, wijkteam en Veilig Thuis.
- Ouderenmishandeling krijgt de komende periode meer aandacht. Hiervoor overlegt de gemeente met mantelzorg- en ouderenorganisaties.
- In Velsen wil de ChristenUnie een integrale aanpak van de gemeente en samenwerkingspartners op het gebied van eer-gerelateerd geweld en genitale verminking.

9.7 Radicalisering

Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in Velsen in vrijheid en veiligheid leven. Radicalisering ontstaat als personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde en bereid zijn daar in de praktijk consequenties aan te verbinden.

Aanpak van radicalisering bestaat uit het weerbaar maken van individuen tegen radicaal gedachtegoed. Vooral jongeren die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving zijn kwetsbaar. Het is daarmee niet alleen een veiligheidsvraagstuk maar ook een maatschappelijk vraagstuk.

- In Velsen is er integraal beleid om, in samenwerking met de regio, radicalisering tegen te gaan.

Hoofdstuk 10 Betrouwbare overheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

Bij de ChristenUnie staat een samenleving centraal waar mensen elkaar zien en helpen, verbinding zoeken en over verschillen praten. Een samenleving die het werk is van inwoners en maatschappelijke verbanden samen.

De gemeente heeft vooral als taak de samenleving te versterken en staat daarom naast mensen. De menselijk maat, dát past bij de ChristenUnie, dát past bij Velsen. In het leven van alledag in ons werk, in ons gezin en in de zorg van de gemeente voor de inwoners.

Dit vraagt om maatwerk: de een heeft die ondersteuning sneller nodig dan de ander. En voor mensen die het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, biedt de overheid een vangnet.

De gemeente neemt de verantwoordelijkheid van de maatschappelijke verbanden in Velsen niet over. Maar zij beschermt wel hun ruimte om hun verantwoordelijkheid te kunnen nemen en ondersteunt hen daarbij.

10.1 Vertrouwen

Het vertrouwen in de politiek en in de overheid staat onder druk, zowel op landelijk als op plaatselijk niveau. De ChristenUnie ziet dat en neemt dat serieus. Wij zijn ervan overtuigd dat goed bestuur en sterk moreel en integer leiderschap de basis vormen voor een bloeiende samenleving. Net zo belangrijk is een samenleving die zich realiseert dat een overheid niet alles kan oplossen en zelf ook verantwoordelijkheid neemt.

De ChristenUnie zet in haar werk in de gemeenteraad in op luisteren en samenwerken. Onze standpunten worden primair bepaald door de uitgangspunten van de partij, die o.a. zijn vastgelegd in ons verkiezingsprogramma. De fractie ChristenUnie Velsen wil als betrouwbaar en constructief bekend staan. Vrede en recht zijn te vinden in onze woorden, onze houding en in ons handelen.

De ChristenUnie wil bijdragen aan het bouwen aan vertrouwen door:

- **Te streven naar een raadsakkoord met duidelijke afspraken maar met ook voldoende ruimte voor alle partijen om invloed op het beleid uit te oefenen.**
- Open, herkenbaar en betrokken aanwezig te zijn in Velsen.
- Eerlijk te zijn en geen beloftes te doen die niet zijn na te komen.
- Ervoor te zorgen dat politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid plaatsvinden.
- De bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeentelijke diensten hoge prioriteit te geven.
- Het onderwerp integriteit continu aandacht te geven door:
 - Als Raad en college regelmatig dilemma's over integriteit te bespreken
 - De burgemeester is hoeder van de integriteit en daarmee ook vertrouwenspersoon voor raad en college.

10.2 Duurzame Ontwikkelingsdoelen

Velsen is al een aantal jaren een Global Goals Gemeente ¹².

De Duurzame Ontwikkelingsdoelen zijn 17 door de Verenigde Naties (in 2015) vastgestelde wereldwijde doelen op het gebied van klimaat, armoede en onderwijs. De ChristenUnie wil dat onze

12 vng.nl/artikelen/wat-betekent-het-global-goals-gemeente-te-zijn

gemeente deze duurzame ontwikkelingsdoelen integreert in al het beleid de komende periode. Wij vinden dit heel belangrijk omdat deze 17 duurzaamheidsdoelen dé wereldwijde duurzaamheidsagenda vormen maar ook sterk vervlochten zijn met de opgaven in Velsen. Ook onze gemeente is onmisbaar bij het behalen van de doelen!

10.3 De gemeente, dat zijn we samen

De ChristenUnie wil dat inwoners in Velsen zoveel mogelijk zelf verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen en - samen met anderen en de overheid - de zorg voor de samenleving oppakken.

De gemeente moet op haar beurt dan wèl open staan voor initiatieven van inwoners, maar ook voor initiatieven van instellingen, verenigingen, bedrijven en kerken. Vooral als die het algemeen belang op het oog hebben. Hierbij past een overheid die meedenkt, participeert, drempels verlaagt en faciliteert. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners zichzelf organiseren in bijv. coöperaties en daarmee verantwoordelijkheden op zich nemen op het gebied van duurzaamheid, zorg, lokale economie of wijkbeheer. Meer verantwoordelijkheid van inwoners vraagt dan tegelijkertijd om minder regels van de gemeente, om minder administratieve lasten en bureaucratie. Kortom, om een college en raad die durven los te laten.

Het is belangrijk om gebruik te maken van de kennis en ervaring van onze inwoners. Daarom wil ChristenUnie inwonersinitiatieven ruimhartig verwelkomen en participatie stimuleren. In Velsen is dit vastgelegd in het participatiebeleid.

- ChristenUnie wil in Velsen vanuit vertrouwen, actief werk maken van het uitdaagrecht ('right to challenge'): het recht om als bewoners de gemeente uit te dagen en aan te geven dat je, bijvoorbeeld als wijk of als dorp een voorziening zelf in stand wilt en kunt houden.
- De ChristenUnie wil dat continue participatie een vanzelfsprekende en grote plaats inneemt bij beleidsvorming in de raad en de (invoering van de) Omgevingswet.

Inwonerpeilingen, experimenten met nieuwe vormen van vertegenwoordiging en andere manieren om inwoners te betrekken bij de besluitvorming moeten aanvullend zijn op het mandaat dat via de verkiezingen door de inwoners is gegeven.

Juist bij belangentegenstellingen is het de gemeenteraad, die als hoeder van het algemeen belang, knopen doorhakt. Het lokaal bestuur blijft eindverantwoordelijk en raadsleden zijn gekozen om zorgvuldig alle belangen af te wegen en weloverwogen besluiten te nemen.

Wijken en buurten waarderen

De ChristenUnie waardeert het eigene van wijken. De gemeente moet alle mogelijkheden benutten om bewoners van buurten (wijken) te betrekken bij zaken die hen raken.

Buurtplatforms/wijkorganen/coöperaties worden gefaciliteerd om hun belangen vertegenwoordigende rol te kunnen vervullen. Voorwaarde is, dat er een duidelijk draagvlak voor de vereniging in de wijk moet worden aangetoond. Voor een dergelijk beleid is het noodzakelijk beleidsvrijheid te geven om kleine projecten slagvaardig aan te kunnen pakken.

Uitgangspunten:

- **Voor een betrokken wijkenbeleid kiest de ChristenUnie voor het inzetten van wijkambassadeurs.** Dit zijn mensen die met beide benen in de buurt staan en een makkelijke toegang hebben tot ambtenaren, raadsleden en wethouders.
- **De ChristenUnie wil wijken meer eigen verantwoordelijkheid geven, ondersteund met eigen budgetten.**

- Alle ruimte voor inwoners die verantwoordelijkheden op zich nemen (bijv. in coöperaties) op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, lokale economie of wijkbeheer.
- Indieneren van initiatieven worden niet van het kastje naar de muur gestuurd. De gemeentelijke organisatie hanteert hiervoor een eenvoudig systeem/loket en werkt via wijkambassadeurs.
- Vroegtijdig open en eerlijk inwoners betrekken bij beleidskeuzes en/of grote ontwikkelingen.
- Heldere procesafspraken bij participatie.

Betrekken van jongeren

Democratie is geen statisch begrip, maar een werkwoord. Daarom wil de ChristenUnie zich inzetten om inwoners en dus ook de jongeren in Velsen te betrekken bij de lokale democratie. Wij vinden dat nodig omdat door samen te praten over de uitdagingen in onze gemeente, we met elkaar tot gedragen oplossingen kunnen komen. In Velsen richt het John van Dijk Fonds zich op het betrekken van jongeren bij de politiek.

- **In Velsen wil de ChristenUnie zich inzetten om de inspraak van jongeren te verbeteren. De beslissingen die wij nu nemen, gaan over hún toekomst.**
- Velsen zorgt er voor dat alle leerlingen uit de groepen 6-8 van de basisscholen uit de gemeente zicht krijgen op wat de gemeenteraad doet, bijvoorbeeld door het organiseren van gastlessen over/vanuit de gemeentepolitiek.

Lokale Media

Onafhankelijke lokale en regionale media zijn cruciaal voor de lokale nieuwsvoorziening en de lokale democratie. Ze informeren inwoners, houden bestuurders scherp en agenderen maatschappelijke kwesties.

- Berichtgeving van de gemeente via Jutter/Hofgeest en RTV Seaport is belangrijk om laagdrempelig de inwoners te bereiken, ook inwoners die niet dagelijks met internet en social media bezig zijn.
- De gemeente, college en gemeenteraad hebben goede contacten met lokale media (zoals o.a. de IJmuider Courant). De ChristenUnie vindt het belangrijk om deze nieuwsvoorziening te faciliteren.

Van discriminatie en racisme naar verbinding

Ook de lokale overheid heeft de roeping om recht te doen. Elke inwoner van Velsen heeft recht op een rechtvaardige behandeling, onafhankelijk van gender, seksuele gerichtheid, afkomst, godsdienst, levensovertuiging, handicap of andere status (zie ook artikel 1 Grondwet). Discriminatie en racisme doen afbreuk aan die gelijkwaardigheid en vrijheid. Het bestrijden ervan kan niet door de politiek of de gemeente alleen. De hele samenleving speelt een rol.

- **De gemeente besteedt structureel aandacht aan verbinding, respect en aandacht voor elkaar**, door als lokale overheid met de samenleving in gesprek te gaan. Specifiek moet hierbij aandacht zijn voor jongeren.
- Het antidiscriminatiebureau in onze gemeente is goed vindbaar en bereikbaar. En met de signalen over ongelijke behandeling, discriminatie, racisme wordt aantoonbaar wat gedaan.
- Medewerkers binnen de gemeentelijke organisatie moeten over voldoende kennis en vaardigheden op het gebied van onbewuste vooroordelen, discriminatie, antisemitisme en racisme beschikken.
- Van etnisch profileren mag in Velsen geen sprake zijn.
- De ambtelijke organisatie in Velsen weerspiegelt onze samenleving. Daarom zorgt de gemeente ook voor intern diversiteitsbeleid.

Privacy

Voor een goede vervulling van de wettelijke taken en verplichtingen heeft de gemeente de beschikking over veel gevoelige persoonsgegevens. Het koppelen van gegevens is nodig om snel de juiste zorg te kunnen leveren. Onduidelijke privacyregels leiden ertoe dat zorgverleners de veilige kant kiezen en daarmee goede hulpverlening in de weg staan.

Voor het vertrouwen in de overheid is het tegelijk van het grootste belang dat zorgvuldig met deze gegevens wordt omgegaan. Inwoners hebben daar recht op, ze moeten daarom goed geïnformeerd zijn over wat er met hun gegevens gebeurt. Alle medewerkers van onze gemeente weten hoe ze met persoonsgegevens om moeten gaan.

Communicatie

Voor veel mensen wordt de samenleving complex. Veel ouderen, allochtonen en laaggeletterden vinden het vaak ingewikkeld om op tijd de juiste informatie te vinden of om bij de overheid aan te kloppen voor hulp. De ChristenUnie wil dat de gemeente Velsen haar regels zo simpel mogelijk houdt.

- De gemeente communiceert zo duidelijk en eenvoudig mogelijk met inwoners.
- De gemeente gebruikt bij schriftelijke communicatie met inwoners eenvoudig Nederlands. (taalniveau B1)
- De ChristenUnie wil dat berichten over aanvragen en besluiten, zoals vergunningen, (bestemmings)plannen en lokale regelgeving niet alleen digitaal zijn in te zien maar ook in de lokale papieren media verschijnen.
- In Velsen kunnen inwoners, naast de digitale weg, altijd bij een fysiek loket met hun vragen bij de gemeente terecht.

Regionale samenwerking

Velsen werkt op verschillende gebieden samen met andere gemeenten. Dit gebeurt binnen de Metropoolregio Amsterdam, binnen de IJmond of binnen Zuid-Kennemerland afhankelijk van het onderwerp.

De gemeenteraden van de individuele gemeenten blijven altijd de verantwoordelijke bestuurslaag.

Uitgangspunt voor de ChristenUnie is, dat de kwaliteit van de gemeentelijke organisatie (ook wel bestuurskracht genoemd) voldoende moet zijn en blijven. De gemeente Velsen functioneert goed als zelfstandige gemeente met 67.000 inwoners, waarmee het qua inwoneraantal net onder de top-50 van Nederlandse gemeenten staat.

Belangrijk is een goede positionering van Velsen binnen de Metropoolregio Amsterdam en ten opzichte van grote omliggende gemeenten als Haarlem, Haarlemmermeer, Amsterdam en Zaanstad.

Bestuurlijke samenwerkingsverbanden zoals gemeenschappelijke regelingen (Omgevingsdienst IJmond, Veiligheidsregio Kennemerland, IJmond Werkt, Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland, Recreatieschap Spaarnwoude) vragen een actieve en kritische houding.

Extra belangrijk nu er steeds meer samenwerkingsverbanden ontstaan waarvoor er helemaal geen vastgestelde regels zijn (bijvoorbeeld RES).

- Keuzes voor schaalvergroting (samenwerking met andere gemeenten in allerlei gradaties) worden gemaakt op basis van inhoud, kwaliteit, draagvlak, herkenbaarheid en meerwaarde voor de regionale kracht/uitstraling.
- De ChristenUnie steunt (het wettelijk mogelijk maken van) initiatieven die kaderstelling en controle rondom samenwerkingsverbanden versterken.
- De raad maakt afspraken over hoe gemeenschappelijke regelingen en andere samenwerkingsverbanden vanuit de raad worden aangestuurd en gecontroleerd.

10.4 Gemeentefinanciën

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen. Het gaat om gemeenschapsgelden, die hetzij via de afdracht van de Rijksoverheid, hetzij via de gemeentelijke belastingen zoals de Onroerende Zaak Belasting (ozb), door onze inwoners en bedrijven zijn opgebracht.

In de afgelopen jaren is het takenpakket van alle gemeenten flink uitgebreid. Hierbij zijn de financiële risico's toegenomen. De beleidsvrijheid is in veel gevallen beperkt en door bezuinigingen van de Rijksoverheid op de uitkering uit het Gemeentefonds ligt er een grote druk op het financieel beleid. Dat betekent dat, naast het uitgangspunt dat gemeenten voldoende geld van het Rijk moeten ontvangen om hun taken goed te kunnen uitvoeren, Velsen de komende periode uitgaven en inkomsten in evenwicht moet brengen en houden. De ChristenUnie dringt aan op efficiënt financieel beleid en het goed in beeld hebben en beheersen van risico's om toekomstige generaties niet op te zadelen met de gevolgen van slecht (financieel) beleid van hun voorgangers.

Bij bezuinigingen wil de ChristenUnie de posten die te maken hebben met de nood van individuele inwoners, zorg, veiligheid, beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen zo veel mogelijk ontzien. Uiteraard moet er voor mensen met weinig financiële draagkracht, maatwerk mogelijk zijn.

- **Zorg voor elkaar en zeker voor onze kwetsbare medemensen staat voorop bij het maken van financiële en beleidsmatige afwegingen.**
- **Spaarzaamheid en een behoudende financiële koers zijn leidend, ChristenUnie is kritisch op risicovolle investeringen.**
- De ChristenUnie staat een beheerst begrotingsbeleid voor, waarbij wordt gewerkt met:
 - Een sluitende (meerjaren) begroting, structurele uitgaven niet dekken met incidentele meevallers (structureel evenwicht)
 - Bij gezond financieel beleid horen voldoende reserves om calamiteiten te kunnen opvangen: ChristenUnie wil een ratio voor het weerstandsvermogen van 1,4 (waarbij minder sterke elementen zoals belastingcapaciteit en ongerealiseerde meerwaarden niet of beperkt als reserve meetellen).
- De afgelopen periode kenmerkte zich door grote financiële tekorten (o.a. op jeugdzorg). Wij dringen bij de Rijksoverheid aan op een passende vergoeding voor de wettelijke taken.
- De lokale lastendruk stijgt in principe niet meer dan de inflatiecorrectie. Velsen streeft naar een plaats in de middenmoot van Coelo-gemeenteranking (zowel landelijk als regionaal) voor lokale lasten.
- De dienstverlening van de gemeente (heffingen en leges) is zoveel mogelijk kostendekkend.
- Bij inkoopbeleid zijn in Velsen duurzame criteria een harde eis en zijn resultaten meetbaar:
 - fair trade, social return on investment, maatschappelijk verantwoord, circulair
 - mogelijk maken dat (zorg)inkooporganisaties cao-lonen kunnen volgen.
- Bezuinigingen worden in principe ingevuld door kritisch te zijn op:
 - Bekostigen van 'prestigeprojecten';
 - Subsidiëren van organisaties en activiteiten die ook met privaat geld kunnen worden bekostigd;
 - De inhuur van externe projectmanagers, adviesbureaus e.d..
- Misbruik van voorzieningen moet worden voorkomen en aangepakt. Tegelijk verlangen we van onze gemeente dat deze naast mensen staat en maatwerk levert.
- Bij problemen die de gemeentegrenzen overstijgen moet worden gezocht naar samenwerking binnen de regio voor onderlinge financiële afspraken of een gezamenlijke lobby.